

ІЛЮСТРОВАНІ
ЖУРНАЛ
ДЛЯ МОЛОДІ
І СТАРШИХ

ЕКРАН ЕКРАН

UKRAINIAN
MAGAZINE
FOR YOUTH
AND ADULTS

Ekran, No. 128-129-130, 1984

PATRIARCH CARDINAL SLIPYJ: GREAT CHURCHMAN and PATRIOT

On September 7, 1984 Patriarch Cardinal Josyf Slipyj died in Rome at the age of 92. He was the only survivor of the Ukrainian Catholic hierarchy which was brutally "liquidated" by the Soviet government in 1946 in Western Ukraine.

He survived 18 years of Soviet gulags and prisons and was released in 1963 upon the intervention of the late American President John F. Kennedy and Pope John XXIII.

He was allowed to return to Rome, where he developed energetic activities both in the ecclesiastic and cultural fields, especially the founding of the Ukrainian Catholic University and the erection of St. Sophia Ukrainian Cathedral in Rome.

During the Soviet Russian occupation of Western Ukraine, Metropolitan Andrej Sheptytsky, with the approval of the Vatican, consecrated Msgr. Slipyj archbishop of Lviv, sub secreto.

With the death of Metropolitan Sheptytsky on November 1, 1944, Msgr. Slipyj became Metropolitan of Galicia. But on April 11, 1945 Metropolitan Slipyj and the entire Ukrainian Catholic hierarchy were arrested, tried and sentenced to long years of slave labor camps. All Ukrainian Catholic bishops perished in Soviet jails, but Metropolitan Slipyj survived and was eventually released in 1963. → 3

СМЕРТЬ ДУХОВНОГО ВЕЛЕТНЯ

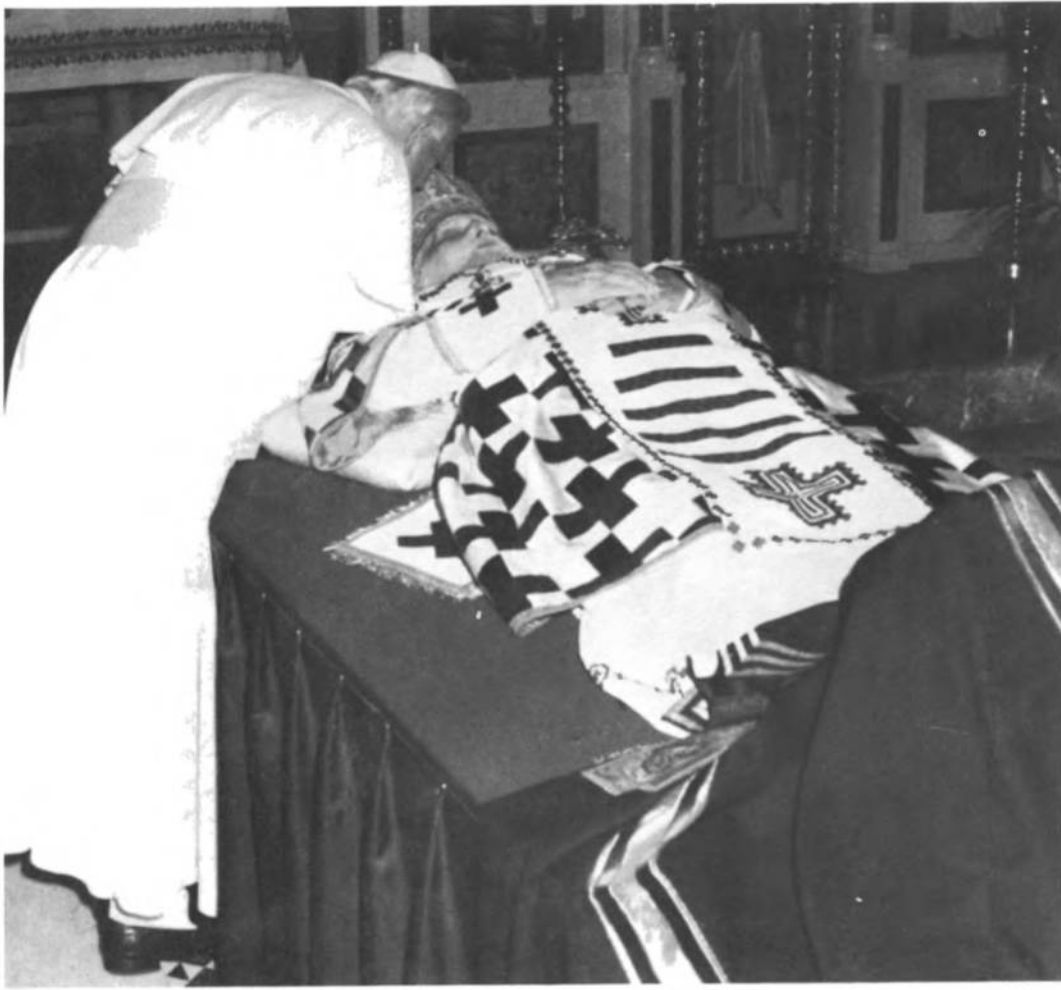
7-го вересня раннім-ранком зазвучали транс-океанічні телефони, а потім сотні й тисячі між-міських та міських телефонічних дзвінків, що подавали болючу вістку: Блаженіший Патріарх Йосиф помер.

Миттєвою реакцією на цю відомість була хвилина шоку, а потім глибокої молитви і при-задуми: Дякуємо Тобі, Всевишній, за дар вели-кого життя цієї видатної Людини, що Ти її дав українському народові у цьому сторіччі!

Мойсей закликав свій нарід отямитися й ру-шити у велику путь до обіцяної землі. Він він свій люд до неї, об'явивши йому на скрижалях заповіді, що за ними цей народ мав іти. Але на межі обітованої батьківщини Мойсей спочив у Господі. Таке було веління Боже, такою була воля Провидіння, щоб той, хто найбільше тру-дився, хто ставив дороговкази і всіх підбадь-рював у вірі йти вперед, не дочекався ніяк й по-мер на її рубежах. → 3

Похоронні відправи в четвер, 13 вересня, на площі перед Собором Святої Софії

POPE PAID LAST RESPECTS TO UKRAINIAN PRIMATE JOSYF

Rome — On Saturday, September 8, 1984, His Holiness Pope John Paul II arrived by helicopter at the Cathedral of St. Sophia, where the mortal remains of His Beatitude Patriarch Josyf lay in state. Assisted by the late Cardinal's closest friends, the Pope concelebrated a parastas with the Patriarch's successor, Archbishop-Major Myroslav Lubachivsky and Bishop Myroslav Marusyn. His Holiness prayed over His Beatitude's body for a long time, and wept.

The Italian police allowed the faithful to re-enter the Cathedral, and on Sunday, the building was occupied at full capacity. Up until Thursday, the day of the funeral, liturgies and readings of the scriptures continued round the clock. The priestly funeral was held on Wednesday, September 11, with special services for the Cardinal. The Patriarch's body was laid to its eternal rest in a crypt within St. Sophia on Thursday, September 13.

Америка

ІНДІЯ ПЕРЕМОГИ

Заява президента Р. Регена

З ПРИВОДУ СМЕРТИ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІАРХА ЙОСИФА СЛІПОГО

З глибоким почуттям втрати відмічаю смерть Кардинала Йосифа Сліпого, Верховного Архієпископа Української Католицької Церкви, і передаю мої співчуття українцям у всьому світі.

Коли згадуємо про 18-річне перебування Кардинала Сліпого в радянських таборах ув'язнення, коли роздумуємо про те, що він був присуджений до Гулагу, бо відмовився зрадити свою Церкву, бачимо явразно міць і силу людського духу.

Навіть після звільнення з цього довгого ув'язнення, дух і енергія Кардинала Сліпого не послабли. Між його звільненням у 1963 р. і смертю на 93-ому році життя, він відвідував у світі українців като-

ликів та відвідав тут у Білому Домі президента Форда. Він оснував Українську Католицьку Семінарію, побудував показну українську католицьку церкву св. Софії і Український Католицький Університет. Останньою його глибокою зайнятістю плануванням світового відзначення 1000-річчя Хрищення України, що відбудеться в 1988 р.

Присяга Кардинала Сліпого Божові і свободі людства, була непохитна, не зважаючи на покарання і заслання за його переконання. Через своє надхненне життя, він дав нам символ сили Божого і людського духу. Він залишиться таким не тільки в пам'яті українців, але й чоловіків та жінок доброї волі в усіх націях.

White House Laments Cardinal Josyf's Death

STATEMENT BY THE PRESIDENT

It is with deep sense of loss that I acknowledge the death of Josyf Cardinal Slipyj, Major Archbishop of the Ukrainian Catholic Church, and extend my condolences to Ukrainians throughout the world.

When we remember Cardinal Slipyj's 18 years in Soviet prison camps, when we reflect that he was condemned to the Gulag because he refused to betray his Church, we see the power and strength of the human spirit brought clearly into focus.

Even after release from that long imprisonment, Cardinal Slipyj's spirit and energy were not lessened. Between his release in 1963 and his death at the age of 92, he travelled the world to visit Ukrainian Catholics, and visited President Ford here in the White House. He established a Ukrainian Catholic seminary, built the impressive St. Sophia Ukrainian Catholic Church and the Ukrainian Catholic University. Recently, he was deeply involved in the planning of a worldwide celebration for the millennium of Christianity in Ukraine to take place in 1988.

Cardinal Slipyj's commitment to God and the freedom of men was unshakeable, despite punishment and exile for his beliefs. Because of his inspired life, he has long been a symbol of the strength of God and human spirit. He will remain such, cherished not only by Ukrainians, but by men and women of good will in all nations.

September 14, 1984

Ronald Reagan

Metropolitan Mstyslav Celebrated Panakhya

South Bound Brook, NJ — Metropolitan Mstyslav, head of the Ukrainian Orthodox Church, celebrated a Panakhya (requiem service) for the peace of the soul of His Beatitude Cardinal Josyf, late Patriarch of the Ukrainian Catholic Church. The service was held on Thursday, September 13, the day of the funeral in Rome, in the Cathedral of St. Andrew Perovzvanj in Bound Brook, NJ.

The Metropolitan sent a personal representative, Bishop Wolodymyr, to represent his Church at the solemn funeral ceremonies in Rome.

Америка

Високопреосвященніший
Митрополит
МСТИСЛАВ СКРИПНИК

Похоронні відправи в четвер, 13 вересня, на площі перед Собором Святої Софії

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ МОЛОДИ І СТАРШИХ

ЕКРАН

UKRAINIAN MAGAZINE FOR YOUTH AND ADULTS

ЕКРАН

Видає В-во „Екран”
Відпов. ред. А. Антонович
Адреса — Address
A. Antonovych
2222 W. Erie Street
Chicago, Illinois 60612
U. S. A.
Phone — 942-0126
Ціна прим. — 2.00
— Single Copy \$ 2.00

ЗЛОЖИЛИ

На пресовий фонд

Виказ передплатників і жертводавців, що ще не були подані на сторінках „Екрану”

250 дол.: Перший Український Шадничий Федеральний Банк „Певність” в Чикаго по 100: Василь Бабчук (Інд), Каса „Самопоміч” — Чикаго, Мих. Коваль зі завіщання І. Яремка, Фаліна Кульчицька у пам'ять свого мужа Євгена - Гена Кульчицького, д-р Роман Смик, Степан Добровий — Австралія, Д-р Марія Фішер-Слиш

70: о. Василь Івашук по 50: Дмитро Сендунь — Чикаго, д-р Павло І Юлія Сидорі, д-р Іван Козій — Чикаго, Роман Барчук, Оль. Роман Касараб Кан., хор „Дніпро” Клівеланд

по 30: Д-р Григор Лозинський — Чикаго, Дмитро Вишнівський — Вінніпег

по 25: Гриць Кучма — Чикаго, Віктор Балабан, інж. З. А. Захаряевич — Кал., Марія Попович — Парма, Дмитро Гулей — Торонто по 20: Ростислава Бучацька-Бровар — Інд., Ол. І. Луцький — Філ., Андрій Турко — Чикаго, інж. Омелян М. Тишовницький — Кал., Степанія Пузак-Левченко Денв., Дмитро Недвіз, Зенон Петеш — Чикаго

по 15: Михайло Лішинський — Філ., Марта Савчук, інж. Степан Жмуркевич

по 10: Андрій Мельник, д-р П. Демус, о. мит. Маріан Бутринський, д-р Олександр Фаріон, Любов Щегельська — Роч., Марія Мудрик — Тор., Стефанія Нагірна — Н. Я., о. Фр. М. Глинський, Софія Недільська — Н. Я. Антін Сапар

8: Іванна Медвіль
6: Ред. Степан Кікта
по 5: Микола Кавка — Філ., Мих. Мироняк
Детр., Ярослава Нижник — Денвер, д-р Мирон Федорів, Марія Клепацька
3: Мих. Марчук
2: Евстахій Паңчишин

НАШІ ПОБАЖАННЯ І ГРАТУЛЯЦІЇ

З нагоди 85-ліття трудолюбного життя та понад 60-ліття громадської діяльності в багатьох ділянках життя, а зокрема в ділянці збереження української родини, в обороні якої написав сотні статей та написав і видав власним коштом чотири книжки —

ВЕЛЬМИШАНОВНОМУ І ДОРОГОМУ інж. **ОМЕЛЯНОВІ М. ТИШОВНИЦЬКОМУ** голові Дорадчої ради Бюро українських подружж „МЕТА” — пересилємо наші найщиріші GRATULACIJI І побажання Божих ласк, міцного здоров'я та многи І Блжих лт.

Члени дирекції Бюро українських подружжж „МЕТА”

Д-р Микола Ценко Проф. Олександр Татомир
директор директор

Наталія І Володимир Масюки
керівники канцелярії

МЕТА — 5222 N. 11th St. — Philadelphia, PA 19141

1 ← СМЕРТЬ ДУХОВНОГО ВЕЛЕТНЯ

Так і наш Блаженіший Патріарх Йосиф, — після довгої життєвої мандрівки, сповненої праці, терпіння І посвяти до самоідречення, після того, як збудив свій нарід І провадив його на протязі сорока років як його найвищий Пастир до кращого церковного й національного завтра, — помер фізично виснажений, але неподоланий працотямими цього світу.

Блаженіший Отець Йосиф — наш духовний прапор, наш дороговказ. Він людина, що її історія висуває на свій кін раз на століття!

Пому суджено вести нашу Українську Католицьку Церкву через її найчорнішу добу. Сам Він карався вісімнадцять років у тюрмах І на засланих, на своєму тілі й на душі зазнав ленимих гань терпіння. Коли його ломали, Він гордо підносив чоло перед ворогами І своїм народом: Українська Христова Церква живе, — вона неподолана, хоч понесла „гори трупів” І пролила „ріки крові”; український народ не збичається вмирати, він бореться за належне йому місце І право Існування під сонцем.

Патріарх Йосиф подолав смерть, що йому готували злі люди. Він своєю поведінкою в неволі І працею слоном та ділом на волі дав подих нового життя цілому українському народові. Він відкрив перед нами перспективу нових змагань, нашої церковної самоуправності у формі Києво-Галицького Патріархату, за який Він послідовно боровся І який реалізував наперекір злій волі багатьох чужих І власних чинників.

У парі з тим, Патріарх Йосиф підніс Ідею — „Єдності Церкви І Народу”, себто тісного пов'язання, симбіози вічних прав Христової Євангелії з Богом даними людськими цінностями — волі, незалежного державного життя, культури І народного добробуту. Багатогранна діяльність Патріарха Йосифа за останні двадцять два роки його перебування серед нас поза Україною є найкращим свідченням цих його Ідеалів. Як ніхто інший, Він вказав нам, як реалізувати у щоденній праці величну Ідею єдності Церкви І Народу.

Блаженіший Патріарх Йосиф, відійшовши по своїй вічній нагороді до Бога, залишив нам незрівняний приклад, як шувати нашу рідну

Церкву, як їй служити, та як любити свій по-неволений нарід І змагати до його визволення. Він вказував І на наші слабості та помилки й карав за це кожного з нас окремо І всіх як спільноту. На те Він мав, як ніхто інший, моральне право.

На початку цього року Патріарх Йосиф ще подав нам свої настанови І вказівки, натякаючи на різні слабості, які криються й у власній нашій спільноті, пишучи в одному листі:

„Бог прийняв Ваші молитви І я ще можу власними силами враз із моїми помічниками держати Церкву керувану справами нашої Церкви. Не легко це при звичці багатьох, що шукають власної автономії чи дії. Ще багато треба многим учитися, щоб зрозуміти, що Церква є союзом любови, родинною, в якій спільно з батьком полагають родинні справи та журби. Я здобув, що владос в короткому часі здобути, а Вам усім, при тому й мирно, треба продовжувати почате діло для майбутности нашої Церкви І Народу.”

Це останнє І залишається запомітом Покійного, святої пам'яті Патріарха Йосифа, його батьківським тестаментом на дальню дорогу своїм дітям. Ми залишаємося фізично без нього, але із його духовним тестаментом. Він буде глядіти на нас І чувати з небесних висот над нашим життєвим шляхом, буде молитися за нас І благословлятиме свою Церкву І Божий народ, як Слуга Божий Йосиф.

На 93-тму році жертвеного І благословеного життя упокоївся в Госі Патріарх, що до кінця не обов'язки народного й церковного Провідника-Мойсея. Упав столітній дуб, але ростиме І шумітиме могутній динамікою нового життя ліс — український народ І його Церква!

У доземному поклоні перед світлою пам'яттю щойно спочилого Блаженішого Отця-Патріарха Йосифа схилимо голови І в молитві благасмо Всенішнього про вічну нагороду для нього там, де „нема болі, ні здохання”, та кличемо перед цілим світом:

ПОМЕР ПАТІРІАРХ —

ХАЙ ЖИВЕ ПАТІРІАРХАТ І

Василь Маркусь „ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК”

1 ← PATRIARCH

All of his 21 years in Rome, Metropolitan Sliptyj, who was made a Cardinal by Pope Paul VI in 1965, exerted strenuous efforts to establish a Ukrainian Patriarchate to direct the Ukrainian Catholic Church in the diaspora and the Ukrainian Catholic Church in underground in Ukraine. The network of the Ukrainian Catholic Church embraces some 18 eparchies (dioceses) in the United States, Canada, France, Germany, England, Argentina, Brazil and Yugoslavia. But, despite warm relations maintained toward the Ukrainian martyr by the Vatican, the establishment of a Ukrainian Catholic Patriarchate, supported by the entire Ukrainian Catholic community in the free world, was denied for fear of „upsetting” the delicate Vatican detente with Moscow and its Communist satellites.

Patriarch Cardinal Sliptyj was also restrained from making any anti-Soviet statements regarding his 18-year imprisonment in the USSR, which allegedly was one of the conditions of his release.

He died a bitter man regarding the circumstances of his release. But he never wavered in devotion to the Ukrainian Catholic Church and its loyalty to the Apostolic See.

Along with his illustrious predecessor, Metropolitan Andrej Sheptytsky, he belongs to the most outstanding Ukrainian Catholic leaders of the present era. To him belongs a credit for making the Ukrainian Catholic Church known in the world. Travelling throughout Western Europe, North and South America and Australia he constantly and faithfully represented the Ukrainian Catholic Church and deplored its brutal destruction by the Soviet government in 1946. Like nobody else in the present time he made the Ukrainian Catholic Church known to the Catholics and non-Catholics alike in the world.

He left a definite mark on the history of the Ukrainian Catholic Church. In his testament he called on the faithful to adhere to their ancestral church and to strive for the establishment of a Ukrainian Catholic Patriarchate for the Ukrainian Autonomous (Pomislna) Catholic Church.

Although the title of Patriarch was denied him, he was named an Archbishop Major by Pope Paul VI, a title equivalent to a patriarchate, with the right of succession.

The Ukrainian community in the diaspora is truly saddened by the death of a great churchman and patriot of Ukraine. Америка

Mulroney Wins

Співчуття від прем'єра Канади

Новообраний прем'єр міністер Канади Брасен Малруні склав на руки секретаря Східної Конгрегації владика Мирослава Маруси на кондоленції ієрархії, духовенству і вірним УКЦ з приводу смерті Блаженішого Патріарха Йосифа І такого змісту:

„Ваша Еміненція: Мене глибоко засмутила вістка про недавню смерть Верховного Архiepіскопа Кардинала Йосифа Сліпого.

Завжди є сумною подією, коли від нас відходить хтось із духовних провідників світу. З відходом архiepіскопа Сліпого Українська Католицька Церква втратила одного із своїх великих духовників і

учителів. У світі розхитаному конфліктами І незгодою ми шукаємо в таких особах сповнених вірою І благочестям сими І пригадки, що деякі правди є справді вічними.

Я хочу скласти мої щирі співчуття духовенству І вірним Української Католицької Церкви в час, коли ви переносите жалобу по втраті Архiepіскопа Сліпого. Хоч його голос замовк, ми можемо хіба знайти розраду у нашій свідомості, що світ став кращим через його перебування на землі.

Остається з глибоким жалем,

Щиро Ваш
Брасен Малруні

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

Д-р Роман Смик

Д-р Марія Фішер-Слиш

Василь Бабчук

Brian Mulroney, Canada's new Prime Minister

Юж. Євген Гут-Кульчицький

Степан Добровний

Член основник, секретар ліцензіант І управитель Українського Культурно-Товариського Клубу, від 11. 2. 1967 — 14. 10. 1979 в Літкомбі, НПВ, Австралія. Народився 24. 12. 1919 р. Державний Будівельний Інститут закінчив в Кракові, Українську Торговельну Школу в Ярославі 3 нагоди відходу на емеритурі, складаю 100-дол. на розбудову „Екрану”.

Звернення

ЧЕТВЕРТОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА БАТЬКІВЩИНІ

Український Народ!

Ми, уповноважені делегати Українських Церков, крайових представництв установ і організацій із різних країн українсько-го поселення у вільному світі, повідомляємо Тебе, що в дні від 30 листопада до 4 грудня 1983 року в канадському місті Торонто відбувся Четвертий Конгрес Світового Конгресу Вільних Українців.

Пісторично тому червона Росія виморилла штучним, запланиваним у Кремлі голодом понад сім мільйонів українців, головно національно свідомих, чесних і працьовитих селян та визначну українську інтелігенцію, намагаючися з допомогою такого історичного злочину підтяти національний корінь України. Ми масово протестували проти того історичного злочину Москви, а екзильний Уряд УНР вис оскарження до Міжнародного суду в Газі про це народоубивство.

Упродовж цілого часу від першої Світової війни та ж сама Росія вбивала визначних українських борців за нарід і Церкву: Митрополита Української Православної Церкви Василя Липківського, Головного Отамана Симона Петлюру, Голову Проводу ОУН Євгена Коновальця, генерал-хорунжого Тараса Чупринку-Романа Шухевича, головного командира УПА і голову Генерального Секретаріату УГВР, Голову Організації Українських Націоналістів Стенана Бандеру, президента Карпатської України Августина Волощина та багатьох інших. Уся історія взаємин між Україною і Росією є історією агресивного наступу російського білого й червоного імперіалізму на нашу нескорену Україну.

Українці у вільному світі, разом з іншими національними групами, провадять спільну посилену діяльність для визволення України та інших поневоєних націй із російсько-більшовицької неволі, за розвал російської імперії у формі ССР і створення вільних народоправних національних держав.

Пригадуємо про це, щоб ми всі завжди усвідомлювали, що наша боротьба — не закінчена, що наші зусилля у цій боротьбі необхідні, і що наших справедливих змагань під гаслом «Бог і Україна» ніхто і ніколи не зупинить!

Від часу поразки гетьманської України в союзі з королівською Швецією в 1709 році під Полтавою й дотепер Росія намагається російщити Україну, знищує її кращих синів і дочок, грабує економічно, забороляє нашому народові вільно молитися, намагається нищити наші історичні пам'ятники, традиції і звичаї; і вона чинить це тасмисним указам, арештами, концентраційними таборами, психушками і розстрілами.

Щоб обманити український народ і зовнішній світ, совєтська Росія причепила окупованій Україні ярлик «Української Соціалістичної Республіки», хоча насправді Україна є типовою колонією Росії. Росія намагається створити з усіх поневоєних народів ССР т. зв. «совєтський народ», тобто обернути всіх у росіян.

Усе це ми виразно бачимо у вільному світі, де ми — українці в розсініні — живемо на свободі. Бачимо також, яку могутню національну силу виявляєш Ти, наш дорогий рідний Український Народ! Ми уважно слідуємо за виступами шестидесятників, потім семидесятників, а тепер самвидавників в обороні прав українського народу й нашої рідної мови та культури, віри в Бога, права на відновлення Української Держави, такої, якої збижає сам господар української землі — український нарід. Ми з подивом слідуємо за боротьбою українського національного підпілля проти московсько-го окупанта, схилимо голови перед провідниками і вірними Українськими каткомбних Церков усіх віровищів; ми висловлюємо найглибшу вдячність батькам-матерям, котрі в умовах

жорстокої московсько-більшовицької окупації і запроваджуваного режимом російщення, — виховують молодь у дусі вірності великим ідеям самобутності української нації — в дусі ідеї гетьмана Івана Мазепи, національного генія Тараса Шевченка, в дусі національно-визвольних ідей таких героїв-державників, знищених Москвою, як Симон Петлюра, Євген Коновалець, Тарас Чупринка-Роман Шухевич, Степан Бандера.

Ми свідомі того, що Ти, наш дорогий український Народ, стоїш у зв'язній боротьбі проти російського імперіалізму, в якій би формі він не проявлявся, проти окупанта Росії, а не якась партократія.

Нас — вільну частину великого й єдиного українського народу — ніщо й ніколи не розділить, бо ми, як і Ти на Батьківщині, змагаємось, у відчуженому світі за здійснення українського ідеалу, за поширення правди про національно-визвольну боротьбу в Україні, за прискорення дия Волі — відновлення Української Соборної Держави. Тепер ми, українці у вільному світі, посилено готуємося, щоб гідно зустріти велике свято України — тисячоліття хрищення Руси-України князем Володимиром Великим у Києві, що припадає на 1988 рік. Нехай же ця слава дає та в нашої історії надихає Тебе, наш великий нескорений Народ, на зміцнення змагань, на збільшення напруги в боротьбі проти окупанта!

Українська спільнота на чужині може похвалитися значними новими успіхами в намаганні донамагати Тобі, нескорена Україно. Так, наприклад, уже не лише українці та представники інших поневоєних націй на Заході відзначили в 1981 році 40-річчя відновлення української Держави, а в 1982 році 40-річчя з часу створення героїчної армії волі України — УПА, а й законодавці могутньої американської держави та інших вільних урядів країн світу. А цього року ми відзначили, разом з американським народом, 25-річчя Тижня поневоєних націй і 40-річчя Антибільшовицького Блоку Народів, — разом з американським Конгресом, і на цих святкуваннях в Капітолі та в Білому домі у Вашингтоні промовляли президент ЗСА Рональд Реген і голова Українського Державного Правління з 1941 року та президент АБН Ярослав Стецько. Ідея необхідності визволення України та інших поневоєних совєтською Росією націй проникає дедало то глибше у свідомість урядів та народів ЗСА й інших вільних держав Заходу.

Крім цього, ми — українці розсіні у вільному світі — докладаємо зусиль, щоб наші діти і молодь поза Україною не денационалізувалися, щоб жили і розвивалися наші рідні Українські Церкви усіх віровищів, щоб поширювалося наше рідне шкільництво й українська наука, щоб ми міцніли економічно й у потрібний час могли прийти Україні з видатною допомогою; врешті, ми, підтримуючи уряди й порядки країн, в яких живемо, прагнемо до того, щоб маси вільних українців поза Україною й поза підданними ССР українцями завжди були свідомими українцями і завжди всіляко та всебічно донамагали Тобі, український Народ, у змаганні за волю і державну незалежність України.

У поході до волі ми нероздільні. І нехай же ми всі будемо пам'ятати слова звичайного українського робітника Леоніда Запорожця, котрий сказав у листі з України до Об'єднаних Націй: «Нехай не шастється Росія, бо вона буде вічно топтати гідність народів!»

Розвал російської імперії у формі ССР і створення незалежних національних держав в етнографічних кордонах на руках імперії — наша спільна, єдина і священна мета!

Світлий — д-р Р. Голіят.

Президія Секретаріату СКВУ відбула наради в Нью-Йорку

У дні 7-го і 8-го квітня ц. р. у приміщенні УККА в Нью-Йорку Президія Секретаріату СКВУ відбула свої ділові наради. Присутні були представники преси, ред. М. Дольницький та ред. В. Душник. Порядок нарад затворка ряд важливих проблем. Вислухано звітів з праці Президента, членів Президії та голів Комісій. Звіт Президента був короткий, діловий. Особливу увагу звертав його заклик до преси припинити некорисну полеміку, яка перешкоджає праці. Про працю Президії в Торонто звітував заступник Президента, В. Букшова, І. Білинський, В. Кирилюк. Він повідомив про багатогранну діяльність Президії та подав фінансовий звіт за час від 9-го січня 1983 до 31-го березня 1984, також прочитав окремі фінансовий звіт з IV Конгресу СКВУ.

Наради почались молитвою, яку провів Митрополит Стефан. Присутні були представники преси, ред. М. Дольницький та ред. В. Душник. Порядок нарад затворка ряд важливих проблем. Вислухано звітів з праці Президента, членів Президії та голів Комісій. Звіт Президента був короткий, діловий. Особливу увагу звертав його заклик до преси припинити некорисну полеміку, яка перешкоджає праці. Про працю Президії в Торонто звітував заступник Президента, В. Букшова, І. Білинський, В. Кирилюк. Він повідомив про багатогранну діяльність Президії та подав фінансовий звіт за час від 9-го січня 1983 до 31-го березня 1984, також прочитав окремі фінансовий звіт з IV Конгресу СКВУ.

Про працю канцелярії звітував генеральний секретар М. Барабаш. У звітовому часі велася широка кореспонденція з нашими громадами по вільному світі, проведено інвентар бюро та підготовано до друку «Вісник СКВУ».

Звіт з підготовки травневої збірки на потреби праці СКВУ подав Фінансовий Референт Л. Філь.

Про підготовку праці Року Молоді звітував голова КУМО, Л. Романків. За працю Комісії Прав Людини звітував сен. П. Юзик, а про працю та плани Ради СКВОР говорив голова Ради Р. Дразньовський. Після звітів була конструктивна дискусія. Члени Президії вислухали проекти праці новоствореної Комісії преси та інформації, план відновлення Комісії деколонізації ССР, проект створення Комісії для покликання Міжнародного Трибуналу для розгляду Голодомору України 1932-33 років, та обговорено оформлення Світового Координаційного Комітету святкувань 1000-ліття Хрищення Руси-України.

Члени Президії привітали заяву п-ва Ярослава та Михайла

Шафранюків, прочитану генеральним секретарем, про їхнє бажання полатувати будинок в Торонто для СКВУ. Будинок цей де тепер діє бюро СКВУ. КУМФ є вартості одного і півмільйонів доларів. Справу формального передання будинку доручено нашим адвокатам. Професор О. Прицак інформував про проєкт Гарварду: видання 40 томів наукових праць з нагоди 1000-ліття Хрищення Руси-України. Після довгої дискусії Президія погодилась дати патронат цьому проєктові. Президія дала також патронат проєктові Комітету видання усіх «Духовних Концертів» композитора О. Бортнянського в Торонто.

Затверджено новоукомплектовану управу Контрольної Комісії, головою котрої кореспондентським шляхом обрано І. Венюка. Наступне засідання Президії відбудеться 17-18 серпня.

Недільно ранню сесію відкрив молитвою о. Т. Міненко, а благословення уdlив Архископ Василій. Ділові дводенні наради Президії, які проходили в дружній атмосфері, закінчилися молитвою, яку провів Митрополит Максим. СКВУ, Торонто Свобода

Петро Саварин Президент СКВУ.
THE WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS:
ITS MEMBERSHIP AND OVERALL OBJECTIVES

The Ukrainian emigration from Ukraine to overseas countries dates back to the middle of the XIXth century, when thousands of Ukrainian emigrants from Ukrainian lands under Austria-Hungary were coming to the United States, Canada, and to Brazil and Argentina in South America, where they established their national, religious and social organizations. A number of them came to North and South America between the First and Second World Wars (1920-1939). Finally, after the end of World War II, especially in the years 1946-1950, at least 250,000 Ukrainian displaced persons and refugees settled in the United States, Canada, Australia and the countries of South America—Brazil, Argentina, Venezuela, Chile, Uruguay and Paraguay. At least 100,000 of them found homes in West Germany, France, Great Britain and, in smaller numbers, in Belgium, the Netherlands, Luxembourg, Switzerland, Austria and Italy.

In all the countries of their resettlement, Ukrainians formed their own flourishing organizations, as well as religious and social life. The second and third generations of the Ukrainian emigration have produced scientists, doctors, dentists, college and university professors, engineers, journalists, priests, musicians, artists, lawyers, teachers, veterinarians and librarians, in addition to industrialists, merchants, building contractors, hotel, motel and restaurant owners, exporters and importers, owners of small retail and large commercial concerns and factories, as well as civil service workers. While loyal to the countries of their birth or adoption, Ukrainians and their progeny adhere to their Ukrainian national and religious traditions and heritage, and are keenly interested in their country of origin, Ukraine. They are trying to enlist the assistance and sympathetic understanding of their fellow citizens toward the aspirations of the Ukrainian people for freedom and national independence.

The spokesman for these vast Ukrainian communities in the diaspora, numbering over three million people, is the World Congress of Free Ukrainians. Established in 1967 by delegates from 230 organizations in twenty countries, the Congress represents all facets of religious, social, political, economic, cultural and educational life of Ukrainians outside Ukraine.

СПІЛЬНИЙ КОМУНІКАТ

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ І
УКРАЇНСЬКОЇ СВІТОВОЇ КООП. РАДИ

В п'ятницю, дня 29 червня 1984 р. відбулась зустріч-конференція членів Президії — Світового Конгресу Вільних Українців і Української Світової Кооперативної Ради в особах пп.: президент СКВУ — д-р Петро Саварин, заст. президента Секретаріату СКВУ — д-р Василь Кирилюк, генеральний секретар — інж. Мирон Барабаш і кооператори: голова Української Світової Кооперативної Ради дир. Омелян Пleshкевич, президент Централі Українських Кооператив Америки в США — інж. Дмитро Григорчук, голова Української Кооперативної Ради Канади — Василь Ситник, член Контрольної Комісії УСКР — Павло Олексюк.

Вважаючи Світовий Конгрес Вільних Українців найвищою репрезентативою українців в країнах вільного світу, виразником та координатором українських збірних національних стремлень зі завданням реалізувати ті збірні зусилля, — прийняти на конференції вважати одною з важливіших справ зі збірних зусиль потребу матеріальних ресурсів.

Світовий Конгрес Вільних Українців звертається з проханням до провідних українських церков, центральних краєвих та місцевих організацій та усіх українців у вільному світі піддержувати та ставати в ряди української кооперативності.

Українська Кредитова Кооперативна має великі можливості розбудови української економіки в поодинокі країнах поселення. — За останніх 30 років Кредитова Кооперативна здобула 600 міль. майна та біля 120 тис. членів. Ощаджуймо, позичаймо та розбудовуймо український кооперативний рух — творим українську матеріальну базу.

Українська Світова Кооперативна Рада звертається до краєвих кооперативних провідів та їхніх членів — поодиноких кооператив відкрити ощадноствєв контє для СКВУ, активно включитися в організування фондів для праці Світового Конгресу Вільних Українців та тим самим уможливити поодиноким членам складати свої датки на розбудову діяльності Світового Конгресу Вільних Українців.

Перед нами велике завдання вимога: — зміцнити внутрішньогомєдське життя та українську економічну базу, які стануть великими опертям наших зусиль у служінні українському народові так в країнах поселення як на рідних землях.

Д-р Петро Саварин Президент СКВУ
Омелян Пleshкевич Голова УСКР

July 16, 1984

CAPTIVE NATIONS WEEK, 1984

BY THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA

A PROCLAMATION

Once each year, all Americans are asked to pause and to remember that their liberties and freedoms, often taken for granted, are forbidden to many nations around the world. America continues to be dedicated to the proposition that all men are created equal. If we are to sustain our commitment to this principle, we must recognize that the peoples of the Captive Nations are endowed by the Creator with the same rights to give their consent as to who shall govern them as those of us who are privileged to live in freedom. For those captive and oppressed peoples, the United States of America stands as a symbol of hope and inspiration. This leadership requires faithfulness towards our own democratic principles as well as a commitment to speak out in defense of mankind's natural rights.

Though twenty-five years have passed since the original designation of Captive Nations Week, its significance has not diminished. Rather, it has undeniably increased — especially as other nations have fallen under Communist domination. During Captive Nations Week we must take time to remember both the countless victims and the lonely heroes; both the targets of carpet bombing of Afghanistan, and individuals such as imprisoned Ukrainian patriot Yuriy Shukhevych. We must draw strength from the actions of the millions of freedom fighters in Communist-occupied countries, such as the signers of petitions for religious rights in Lithuania, or the members of Solidarity, whose public protests require personal risk and sacrifice that is almost incomprehensible to the average citizen in the Free World. It is in their struggle for freedom that we can find the true path to genuine and lasting peace.

For those denied the benefits of liberty we shall continue to speak out for their freedom. On behalf of the unjustly persecuted and falsely imprisoned, we shall continue to call for their speedy release and offer our prayers during their suffering. On behalf of the brave men and women who suffer persecution because of national origin, religious beliefs, and their desire for liberty, it is the duty and the privilege of the United States of America to demand that the signatories of the United Nations Charter and the Helsinki Accords live up to their pledges and obligations and respect the principles and spirit of those international agreements and understandings.

During Captive Nations Week, we renew our efforts to encourage freedom, independence, and national self-determination for those countries struggling to free themselves from Communist ideology and totalitarian oppression, and to support those countries which today are standing face-to-face against Soviet expansionism. One cannot call for freedom and human rights for the people of Asia and Eastern Europe while ignoring the struggles of our own neighbors in this hemisphere. There is no difference between the weapons used to oppress the people of Laos and Czechoslovakia, and those sent to Nicaragua to terrorize its own people and threaten the peace and prosperity of its neighbors.

The Congress, by joint resolution approved July 17, 1959 (73 Stat. 212), has authorized and requested the President to designate the third week in July as "Captive Nations Week."

NOW, THEREFORE, I, Ronald Reagan, President of the United States of America, do hereby proclaim the week beginning July 15, 1984, as Captive Nations Week. I invite the people of the United States to observe this week with appropriate ceremonies and activities to reaffirm their dedication to the international principles of justice and freedom, which unite us and inspire others.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this sixteenth day of July, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-four, and of the Independence of the United States of America the two hundred and ninth.

Ronald Reagan

Ми з вами у боротьбі за свободу

ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ У ВАШІНГТОНІ —
ПРОМОВА ПРЕЗ. РЕГЕНА

В середині липня ц. р. відбувся в Білому Домі в Вашингтоні традиційний вже Тиждень Поневоленних Народів, в якому взяв участь не лише през. Реген, але також і віцепрез. Буш та шлий ряд видатних представників уряду й обох палат. Це надало цьому Тиждеві спеціального значення, що й підкреслив у своїй промові і в декларації през. Реген. Під час відкриття Тижня Поневоленних Народів було присутніх понад 200 представників американських національних груп європейського походження, в тому й українці.

В своїй промові през. Реген підкреслив, що боротьба за свободу є найважливішою боротьбою нашого часу. Однією з найбільших трагедій нашого віку є темні й непрохідні стіни, за якими мусять жити мільйони поневоленних людей. Треба сказати ясно — заявив президент — ми з усією твердістю засуджуємо всіх тиранів, які прагнуть контролювати людське життя і які хочуть підкорити собі, все нові й нові країни. За його словами найбільшою небезпечкою для людських прав є комуністичний тоталітаризм, що прагне запанувати в світі. Далі Реген підкреслив, що більшість націй сьогодні підкорені засобами насильства, а не

засобами ідей. Як приклад цього подав він Мадярщину, Чехословаччину й Польщу, а також Афганістан, В'єтнам, і Камбоджу. В Афганістані на неповинне населення падають запальні бомби, хемічна отруя. Громадяни Нікарагуа є останніми, яким грозить також небезпека насильного підкорення, що підкреслив останньою архієпископ Нікарагуа Мігуель Обандо і Браво, протестуючи при тому проти переслідування церкви в Нікарагуа. Запротестував проти того і папа Іван Павло II.

През. Реген підкреслив, що ЗСА є мирною країною, яка не окупує жодної країни, не шукає конфронтації з іншими народами, прагне миру, але миру зі свободою, з пошануванням людської гідності. През. Реген підкреслив при цьому, що переслідування Андрія Сахарова і його дружини є саме найяскравішим прикладом порушення людськості і на такий «мир» Америка не погодиться. Водночас през. Реген закликав світ допомогти Афганістанові в його боротьбі за свободу.

На початку своєї промови през. Реген звернувся до присутніх представників поневоленних народів і сказав: «Я дивлюся на вас і знаю,

United Nations Ambassador
Jeane Kirkpatrick

що дивлюся на людей, які терпіли, понесли великі втрати від тоталітарного терору. Чимало із вас у боротьбі втратили приятелів і дорогих вам осіб, і чимало з вас ризикували своїм життям в минулому... Ви є відважні чоловіки та жінки, герої, що більшість свого життя присвятили боротьбі за найбільший Божий дар — свободу. І в зв'язку з тим я мушу вам сказати, я є гордий з того, що я сьогодні є з вами і буду гордий, коли назавжди залишусь з вами.

При кінці своєї промови през. Реген підкреслив велике значення американських радіовислелень «Голос Америки», «Свобода» і «Вільна Європа» для комунікації з народами СССР і Східної Європи й заявив, що на розбудову й зміцнення тих радіостанцій протягом наступних шість років асигнується мільярд доларів.

У своїй прокламації з приводу Тижня Поневоленних Народів през. Реген підкреслив права поневоленних народів на свободу й підтримку боротьби цих народів з боку ЗСА. Він нагадав, що мільйони людей борються за свободу, серед них героїську боротьбу веде сьогодні Афганістан. З-поміж героїв, що терплять за свободу, през. Реген згадав «українського патріота Юрія Шухевича». В прокламації през. Реген закликав американців зміцнити їхню підтримку для борців за свободу в окупованих комуністами країнах, підтримувати активно борців за релігійні права в Лівії, членів «Солидарності» в Польщі та всіх інших, які борються за людські права і свободу. Під час Тижня Поневоленних Народів «ми повинні посилити наші зусилля у підтримці борців за свободу, самостійність і національне самовизначення, у підтримці країн, що ведуть боротьбу проти поневолення, проти советського експансіонізму.

Українське Слово

President Reagan

Vice President Bush

Сучасний президент-патріот Роналд Реген не раз засвідчив своє розуміння російсько-польської імперії СССР, як «імперії зла», не раз виявив пошану до героїчних змагань України за відновлення державності, і тому українські голоси мають і повинні бути віддані за кандидата Регена і Буша.

REAGAN-BUSH '84
Leadership That's Working

Проти струсиної
політики

Геройкою першого дня Республіканської конвенції в Делласі 20-го серпня 1984 року була американська амбасадорка в Об'єднаних Націях, Джін Киркпатрик. Вона є демократкою, але прийняла теперішнє становище в Уряді президента Регена, розчарувавшись політикою президента Джиммі Картера, яка — як вона стверджувала — обмежувалася до слів, за якими не було діл, та яка довела до найбільшого в історії Америки упокорення, коли після упадку режиму шаха в Ірані прийшов там до влади аятолла Хомейні, захопив силою будинок американської амбасадри та в'язнив там близько два роки американських дипломатів, як «закладників». Таке могло статися тільки тому, що ЗСА були слабкі і втратили повагу у світі з вини саме політики, яка боялася рішучості, утворюючи рішучість з провокуванням війни.

Джін Киркпатрик, колишня професорка політичних наук у Джорджтаунському університеті у Вашингтоні, з три і піврічним досвідом в Об'єднаних Націях, закинула демократам, які в минулому місяці мали свою конвенцію в Сан Франсіско і вибрали віцепрезидента за урядування Картера Волтера Мондейла на свого президентського кандидата, що вони, «демократи з Сан Франсіско», зрадили власних демократичних президентів Гаррі Трумана, Джана Кеннеді і Ліндона Джансона, які мали відвагу боротися проти советського експансіонізму. Теперішні демократи, казала Киркпатрик, нагадують струса, що ховає голову в пісок, щоб не бачити небезпеки, яка грозить Америці і всьому вільному світові.

20-тихвилинна промова Джін Киркпатрик, виголошена спокійним діловим тоном, виявляла першорядне знання сучасної міжнародної проблематики. Вона закинула «демократам із Сан Франсіско», що вони не тільки не знають відповіді на турботливі запити, що сталося би, якщо б комунізм поширився далі поза тих кільканадцять країн, що їх вона вичислила; — але навіть не завадають собі цих запитів, не цікавляться ними. У цьому ота «струсина політика», яка легковажить собі всю ділянку закордонної політики, не цікавиться всією величезною міжнародною проблематикою, думаючи, що можна забезпечити мир і добробут народів, будучи слабим і довіряючи ворогові миру і свободи.

Промова Джін Киркпатрик була одним могутнім актом обвинувачення проти демократів, які за кожну невдачу, яка сірчала Америку, таврують не дійсних винуватців, ворогів Америки, тільки власну країну. Вони, демократи, казала Киркпатрик, не таврують Москви, ані Куби за поширення комунізму в Центральній Америці, тільки американський уряд, який цьому противиться. Вони не таврували міжнародного тероризму за трагічні жертви американських воєнків в Лівані, тільки американський уряд. Вони не таврували комуністів за режим терору на Гренаді, тільки американський уряд Регена, який той режим зліквідував. Вони, демократи, завжди винують власну країну, власний уряд, а ніколи ворогів Америки. Джін Киркпатрик стверджувала, що «американський народ знає краще», — він зорієнтувався у дійсній ситуації і вибрав у 1980 році Рональда Регена та Джорджа Буша, які за несповна чотири роки піднесли престиж Америки у всьому світі, відновили довіря до Америки у союзників, скріпили американський збройний арсенал, але й опанували господарську кризу з ПІ інфляцією, застоєм у промислі й торгівлі та безробіттям. Тому Джін Киркпатрик палко закликала до перевибору Регена-Буша на дальших чотири роки, як гарантію, що Америка далі ступатиме шляхом миру й добробуту, опертого на силі і довірі до себе самих і до майбутності Америки.

Кількатисячна аудиторія республіканської Конвенції часто перевіряла промову Джін Киркпатрик бурхливими оплесками і після скінчення її уладилася тій діячці стоячу овацію. «Нью Йорк Таймс» цілістю віддрукував ту промову, як історичний документ. На республіканській Конвенції були й інші добрі виступи: директорки бюджету К. Ортеги, колишнього президента Джералда Форда, голови республіканської більшості в Сенаті Говарда Бейкера, конгресмена Джека Кемпа й інших, але ні одна з тих промов не могла рівнятися виступові Джін Киркпатрик. У газетах вже давно були міркування, що вона у випадку перевибору Регена буде в його Уряді або державним секретарем або дорадником для справ крайової безпеки. Своім виступом на конвенції вона доказала свої кваліфікації займати будь-який високий пост в Уряді, бо це була насправді державницька промова на високому рівні. Наче мимохідь приявні на Конвенції і мільйони глядачів на телевізорах муслили порівнювати Джін Киркпатрик із демократичною кандидаткою на віцепрезидента Джералдін Ферраро. Яка велетенська різниця формату!

Свобода

Jeane Kirkpatrick: We cannot take the old route

UKRAINIANS PROTEST IN WASHINGTON, DC.

Washington, DC — People began to gather before the Taras Shevchenko Monument as early as 9 a.m. on Sunday, September 16, 1984, the day of the full scale anti-Russification protest and manifestation. The showing was complete: banners waved, flags flew high, signs were lifted protesting Russification, genocide, linguicide et al.

The program began officially at 10 a.m. with the singing of the American and Ukrainian National anthems, led by soprano Alicia Andreadis. The opening remarks were delivered by Dr. S. Woroch, chairman of the National Committee to Protest Russification of Ukraine. Archbishop Constantine of Chicago (UOC) and Bishop Basil of Stamford (UCC) then gave the invocations. The keynote address was delivered by Dr. J. Padoch, president of the Shevchenko Scientific Society, who was followed by Congressman Mezvinsky and Dr. S. Procyk.

On behalf of the Ukrainian Committee in Washington, children from the Ukrainian school

laid a wreath on the steps of the monument. Linas Kojelis of the department of Ethnic Affairs in the White House conveyed President Reagan's condolences to Ukrainian people everywhere for His Beatitude Patriarch Josyf's death.

Mr. I. Bilinsky, acting president of the Ukrainian Congress Committee of America, and Dr. Myron Kuropas, a representative of the Ukrainian American Coordinating Council, addressed the gathered masses. At this point former congressman and current assistant to the Secretary of Commerce Hon. C. Brown also spoke. Masters-of-ceremony Bohdan A. Futey, Nadia Komarnycky-McConnell, and Dr. Myroslav Smorodsky then read greetings from various organizations and public officials.

When this first part of the manifestation was over, Dr. Stephan Kurylas led the many thousands of people towards the Soviet Embassy, escorted by police. Col. Mutawaril, and Afghan leader fighting against Soviet takeover, and Michael Komichak, a

ДОПОВІДЬ КІРКПАТРИК

Недавно представник ЗСА при ООН Джен Кіркпатрік у переїзді з офіційною візитом до Відня, була гостем радіовиспелення "Вільна Європа" й "Свобода". Там вона виголосила довгу доповідь на тему міжнародних стосунків, зокрема відношення між Сходом та Заходом. На початку своїх міркувань вона зупинилася над нацистськими злочинами і причинами, які до того довели. Водночас, як вона сказала, в той час чимало людей на Заході мало що знали про ці злочини, а західні політики спершу хотіли за всяку ціну довести до порозуміння з Гітлером. Все це виявилось ілюзією.

Після того Кіркпатрік нагадала, що поки прийшло до нацистських злочинів, вони вже існували в комуністичній формі в СРСР. Большевицька революція брутально знищила на теренах колишньої царської Росії зв'язки демократії та свободи й там запанувала суворая диктатура. Ця диктатура криваво придушила кронштадське повстання, привела до величезного голоду в Україні. Але в той час Захід також примикав очі на всі ці події в СРСР, не хотів ві-

рити в факти. Це саме стосується і до всіх пізніших подій у совєтській імперії — колективізації, великих чисток, гулагів, шпигунства, агресій тощо. Все так існувало наївна віра, що комунізм є прогресивний, що марксизм-ленінізм затріюмфує. На цій підставі багато людей прив'язувало чимало ваги до різних "прогресивних" реформ у Кубі, В'єтнамі, Камбоджі, тепер же в Центральній Америці (сандіністи) в Нікарагуа.

Захід часто не хоче вірити в те все, що діється в СРСР, вважає, що емігранти все це перебільшують, сумніваються в агресивних замірах совєтської політики. І це є характеристичним для нашої ери. У зв'язку з тим Кіркпатрік порівняла Захід з тими славними мавпочками, що прислонюють очі, вуха, уста, не хочуть ні бачити, ні чути, ні слухати про зло. Сучасні американці, британці, німці часто сумніваються в тому, що в СРСР існує плянова тиранія та агресія — навіть в обличчі Афганістану.

навіть у зв'язку з подіями в Центральній Америці.

Кіркпатрік підкреслила т. зв. "реалізм" західного світу. Там дуже поширена думка, що опозиціонери самі викликають через свої "провокації" проти себе репресії; що СРСР озброюється, бо боїться Заходу, що існує можливість контролю озброєнь, якщо Захід буде твердіше на цьому настоювати; що "реторика" Регена все чинить ще гіршим.

Все це, за її словами, ілюзія дивовижного розвитку нашої цивілізації в останніх десятиліттях. Захід підпадає цим ілюзіям, не бачучи реальних фактів, підпадає часто під вплив совєтських фальсифікацій, щодо яких вони є майстрами, далеко перейшли нацистів. Дезинформація та фальсифікація досягнули в СРСР своїх вершків. Їхня діалектика заперечує всі досягнення демократії і західної культури, поневолення вважають там "визволенням". Все це може бути небезпечно для Заходу, якщо він й далі житиме ілюзіями і твердо не протиставитиметься совєтській тиранії.

Новий Шлях

Союз злочинців

Не неуступство Польщі, не "мирна" політика Чемберлена і Даладьє довели до вибуху другої світової війни. Єдиною причиною жайть років 1939-45 був союз злочинців — нацистської гітлерівської Німеччини і більшовицького режиму червоної Росії. Два вожді, двох нелюдів — Гітлер і Сталін, вирішили змінити поверсальський лад в Європі. І один і другий мріяли про непо-

дільне панування над світом. На шляху до здійснення тих божевільних плянів — два злочинці заключили союз. Це сталося напередодні вибуху другої світової війни у дні 23-го серпня 1939 року в Берліні.

Секретний договір про поділ впливів і територій в Європі підписали представники злочинців, міністри закордонних справ Німеччини і СРСР — Ріббентроп і Молотов.

Ukrainian leader from Pittsburgh, addressed the demonstrators, as did younger activists Yuriy Dobczansky and Orest Deychakivsky. Many Ukrainian organizations were represented at the manifestation which was followed by a concert later in the day in the prestigious Kennedy Center.

According to Washington police 12,000 Ukrainians from all over U.S.A. took part in this protest. This demonstration was also well reported by many American newspapers.

"AMERICA"

Stalin sides with Hitler

President Reagan Receives Ukrainian Delegation

Washington — On Monday, September 17 of this year, President Ronald Reagan met with the Ukrainian delegation in the Oval Office of White House. The meeting took place in two parts: in the morning, the delegation assembled in the executive building for an information briefing opened by White House Assistant Representative for Ethnic Affairs Linas Kojelis. After the briefing the delegates proceeded to the White House and met with the President in the Oval Office. During the twenty minute meeting, the President expressed his condolences to the Ukrainians for the loss of His Beatitude Patriarch Josyf. No political matters were discussed. The meeting ended with a photo session.

The delegates representing the Ukrainian community were: Dr. J. Padoch, Dr. I. Flis, Dr. S. Woroch, I. Bilinsky, I. Oleksyn, E. Stakhiv, R. Danyliuk, M. Semanyshyn, M. Kuropas, J. Nesterchuk, Dr. B. Futey and N. Ivanciv.

СОВЕТСЬКІ ПАЦИФІСТИ

— Увесь мир должен бути в наших руках!

„ЛІС МІКІТА“

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЙНЯВ УКРАЇНСЬКУ ДЕЛЕГАЦІЮ

„Росія поза законом“

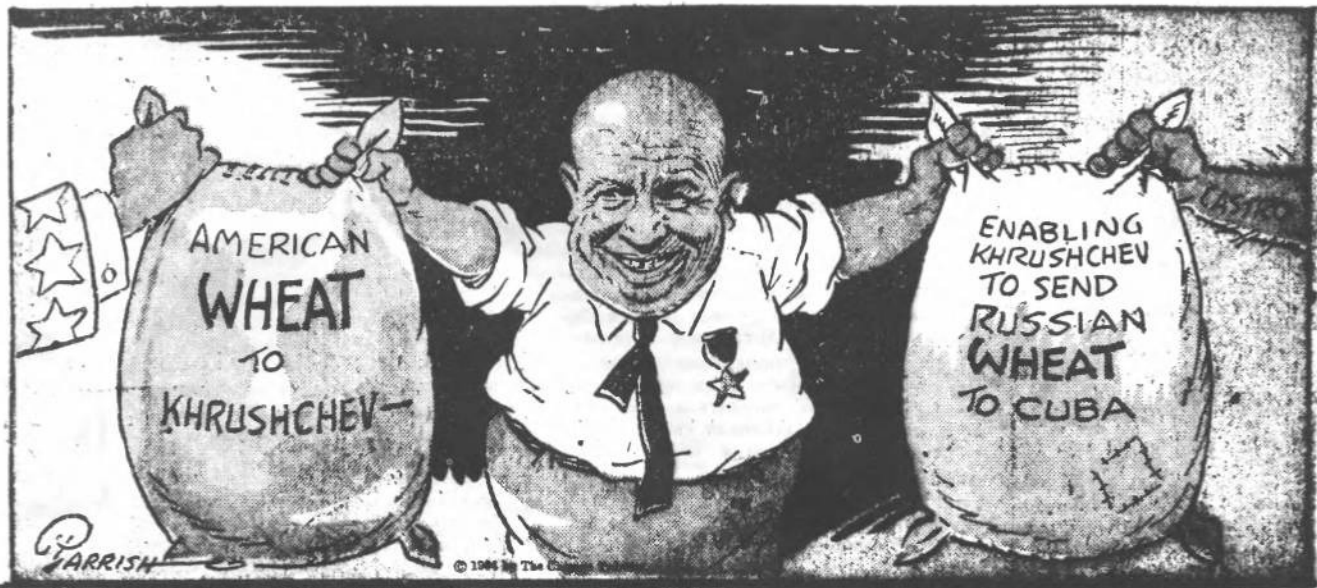
Напередодні своєї тижневої радіопромови у суботу, 11 серпня ц. р. президент Рональд Реген неофіційно пожартував собі кажучи: „Мої американські земляки. Маю повідомити Вам сказати, що ми сьогодні підписали закон, який назавжди ставить поза закон Росію. Ми починаємо (ш) бомбити за п'ять хвилин“. Від цього президентського жарту напевно пішли москалям мурашки по спині, тому немає чого дивуватися їхній гістеричній реакції. Зрештою гулагська Росія заледни чи має почуття гумору.

Звертає увагу теж подібна нерациональна реакція на цей жарт різних ліво-ліберальних критиків Регена і, очевидно, п'ятиколонників, яким їхній лівацький догматизм не дозволяє навіть належно розуміти дотепного американського президента. Регена за такий тонкий дотеп тепер будуть бити тоді, коли простака Нікіту Хрущова ті самі кола обожають по сьогодні як „симпатичного дядю“, „ліберала“ тощо — включно з деякими капіталістичними магнатами і чільними політиками. А усім відомо, що Нікіта на форумі Об'єднаних Націй був червонком по столі і верещав на адресу ЗСА і вільного світу: „ми вас утробім“, коли йому пригладали про поневолені нації. А Нікіта верещав цілком поважно, а не на жарт...

Нікіта Хрущов в Об'єднаних Націях 1962 р.

Гомін України

NO U. S. WHEAT TO CUBA, SAYS NIK

Пам'ятник жертвам голоду 1932 - 33

24 червня 1984 року дуже урочисто з масовою участю українців, їх гостей та друзів відкрито у столиці Манітоби, місті Вінніпегу, Пам'ятник Жертвам Голодомору України 1932-1933 рр.

Пам'ятник цей стоїть у найбільш достойному і репрезентативному місці перед модерною будівлею Міської Ради Вінніпегу і майже напроти центрального в цьому місті Столітнього Комплексу, збудованого з розмахом та багатомільйонними коштами у сторіччя Канади 1967 року.

Лише пам'ятника при вулиці Мейн звернене до цього комплексу, хто проходитьиме чи переїжджатиме тією артерією Вінніпегу, муситиме завважити на ясномому тлі Міської Ради споруду з чорного мармуру, що має наче ікону велику бронзову плиту з матір'ю і дитиною біля неї. Плигу-скульптуру та й увесь пам'ятник оформив мистець Роман Коваль, співтворець пам'ятника Тарасові Шевченкові біля Манітобського Парляменту.

Пам'ятник Жертвам Голодомору є вже третім українським пам'ятником у Вінніпегу. Два інші — це пам'ятник Т. Шевченкові, що його оформили Дараган і Коваль 1961 року

та багато старший пам'ятник о. Маркіянові Шанкевичеві, доколя якого відкрито офіційно два роки тому Шанкевичівський Парк у дільниці першого поселення українців у Вінніпегу.

На Пам'ятникові Жертвам Голодомору України є відповідні написи, — в центрі українською мовою і по боках англійською та французькою мовами.

Пам'ятник Жертвам Голодомору окремо цікавий історією та ходом своєї побудови. Без будь-якого всегромадського комітету та ангажування широких українських кіл, він здвигнений головно зусиллями та заходами невеликого гурта справжніх ідейників з молодшого покоління, що з ініціативи Вінніпегського Відділу Комітету Українців Канади тоді під проводом П. Манастирського оформився був ще влітку 1983 року для організації і переведення маніфестації у 50-річчя Голодомору, провів її імпозантно 9-го жовтня 1983 року (під час Конгресу КУК), не закінчив на цьому своєї діяльності: та в поклоні Жертвам 1932-33 рр. добився з черги включення історії Голодомору у шкільне навчання Манітоби, тепер відкрив Па-

м'ятник і підготував уже видання відповідних підручників для шкіл, що не мовчатимуть про Голодомор.

Члени цього комітету, молоді професіоналісти під проводом Григорія Дмитришина перевели власними заходами і зв'язками всі згадані справи в дійсність, зібрали без розголосу поважні початкові фонди на їх реалізацію і звернулись до українців Вінніпегу про фінансову підтримку ційно тоді, коли для Пам'ятника Жертвам Голодомору було зроблено все формальне, владою затверджене й до подробиць розглянуване. Крім цього цей же комітет скликав був теж окремі інформативні громадські збори, усе було чітко і зразково полане до відома громаді.

Місяць перед відкриттям Пам'ятника оба тижневики у Вінніпегу, — „Поступі" і „Український Голос", — містили довгі списки українців-жертводавців на будову Пам'ятника. Ясно: кожний українець і кожну українку здавали і здають собі справу, чим буде на довгі-довгі роки цей Пам'ятник, що його відкрито 24-го червня 1984 року.

А. Курдидик

«ГОМІН УКРАЇНИ»

Достойний Едгард Шраер Достойна Пані Жан Сове.

Достойна Пані Жан Сове, французького роду, найменована 23-ім Генеральним Губернатором Канади, нар. 26. IV. 1922 р. у французько-українській місцевості Прудгом, Саск. Від 1972 року була послом до федерального парламенту, та його спікером, а теж і міністром. Генеральний Губернатор — це представник королєви. Фактично його уряд і ролі мають радше номінально-церемоніальний характер. Достойний Едгард Шраер — Генеральний Губернатор Канади (22. I. 1979 — 22. I. 1984), нар. 21. XII. 1935 року в Бессежур, Манітоба, німецько-австрійського походження, якого батьри приїхали з Галичини, звідси в Е. Шраєра знамя української мови та велика приязнь до українців. Упродовж 10 років був грем'сром Манітоби. Пані Лилі Шраєр народилася і зросла посеред українців у околиці Дрейфину, Манітоба. "СВІТЛО"

НА ЧЕСТЬ МОЇХ НЕПРИЗНАНИХ СВЯТИХ

На стінах розпис людської уяви
Про пекло, рай і цілий ряд святих,
Які невинности ніколи не зміняли
І ті, яким простилося за гріх;
І ті, які за Бога умирили;
І ті, що люд виводили із тьми;
Що Божими устами промовляли,
Щоб люди стали кращими людьми.
І у цьому оточенні набожному
Я думаю про кожного із них,
І віддаю свою пошану кожному,
І додаю до них своїх святих.
Мої святі — не спокою причали:
У них можуть Дніпрових повновод.
Мої святі на палях умирили
За принцип, за ідею, за народ.
Мої святі лягли в сибірську землю,
Святити кров'ю соловецький сніг.
Мої святі — герої безіменні
З усіх правдиво пройдених доріг.
Мої святі — це долі Кальнишевського
Надії серед зливи безнадії.
Мої святі — із незрадливим серцем
Відважні лицарі життєпосвятних дій.
Хор голосів співає „Алилуя".
Свою хвалу приєдную до них.
І щирісно-надицирісно молюсь я
На честь моїх непризнаних святих.

Світлана Кузьменко

A MEMORIAL TO MILLIONS WHO DIED

ВЕЛИКИМ КОНЦЕРТОМ ВІДЗНАЧЕНО МИТРОПОЛИТА В. ЛИПКІВСЬКОГО В ЧИКАГО

Чикаго (вм). — Ювілейні святкування 1000-ліття хрищення України розпочали православні українці цього міста й околиці ювілейним концертом на пошану творця української автокефалії, Київського Митрополита і всієї України Василя Липківського. Саме в цьому році припадає 120-ліття його народження, як також 65-ліття з часу видання урядом Української Народної Республіки закону про автокефалію Української Православної Церкви.

Чикагський комітет побудови пам'ятника Митрополитові В. Липківському, що об'єднує усі парафії чикагського деканату, влаш-

тував в неділю, 7-го жовтня, концерт з багатою і на відповідному рівні мистецькою програмою, що був гідним і соборним відзначенням не лише Митрополита Липківського, але й початком ювілейних відзначень в Чикаго 1000-ліття хрищення.

В неділю, того ж дня, Архиспископ Константин відслужив із духовенством Архирейську Літургію в соборі св. Князя Володимира, а після неї прибули священники інших парафій, в тому і католицьких на чолі з Владикою Іннокентієм та відправили соборно Панахиду за Митрополита, єпископа. Екран, Рік ХХІІ, ч. 128-130, 1984

ПОКЛІН МИТРОПОЛИТОВІ ВАСИЛЕВІ ЛИПКІВСЬКОМУ

Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви — Василь Липківський (1864-1938?), обраний собором у Києві 1921 р. Його єпископську висвяту не визнали інші Православні Церкви з канонічно-правних, а головно з політичних, причин. Кілька разів був він арештований советською владою і нею усунений з митрополитства УАПЦеркви в 1927 році. Після його арешту в 1938 р. загинув по ньому всякий слід.

копат, духовництво і мирян Української Церкви, що страждали і померли за свою віру.

Кущинський

У річницю слави Карпатської України

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА

О. АВГУСТИН ВОЛОШИН

В березні дні, коли вшануємо безсмертну пам'ять нашого пророка, генія й будителя Ідеї української волі й державності Тараса Шевченка, припадає річниця, коли в Карпатській Україні, в тій нашій прадавній «Срібній Землі», було також виконано його заповіт. Там у 1939 році порвано тисячолітні мадярські кайдани і вразючо злюю кров'ю окроплено волю тієї старославної гілки нашого народу.

15 березня Союз Карпатської України проголосив волю закарпатських українців на суверенне існування. Тим було довершено й доповнено акти відродження України до свого державного життя, як то було сталося в 1918-му році: над Дніпром в Києві 22-го січня, на Кубані 17-го лютого і над Дністром 1-го листопада.

Тисяча років мадярського загартування й безоглядної асиміляційної політики не знищили української національної свідомості в душах і крові ніших автохтонів, і вона у вчорашніх закарпатських русинів спонтанно ожила й відродилася. «Ще не вмерла України» заспівала тоді Карпатська Україна та очолила свій зрив історичним знаменем святого Володимира — тризубом на чолі з хрестом.

Там, коли пробіла 12-та година, об'єдналися всі 32 партії, що перед тим під чужим впливом та своїм нерозумом роз'їдали й розривали на взаєморозривні частини українське закарпатське суспільство. Радія небезпечних обставин того часу боронити свій край та державна дозрілість провело покликати представників всіх партій вступити до організації «Українського Національного Об'єднання». Славної пам'яті Президент шамбелян Августин Волошин з приводу тодішніх обставин і рішень був висловився так: «Треба спершу, було хату збудувати, а «сміття» дасться потім вимести»...

В Карпатській Україні обмінялись взаємними вітаннями і дружньо подали собі руки представники Української Автокефальної Православної і Української Греко-Католицької Церков у службі єдиному Господу Богові та

прирекли співпрацю у духовній допомозі українській визвольній справі.

Це в Карпатській Україні Карпатська Січ, що уже в самій своїй назві та в своєму спонтанному постановно відродила дух козацької ідеї, була першою армією в Європі, що збройно виступила в обороні української землі від зазіхань Гітлера й Муссоліні на нашу волю і право державної самостійності. Це там почалася фактично Друга світова війна за Ідеали права й справедливості, що їх ще й досі словесно проголошують західні потуги...

У Карпатській Січі «за Україну, за її волю, за честь і славу, за народ» бравурно бились не лише закарпатські українці, але й наддніпрянці, галичани, буковинці і кубанські козаки — всі без різниці віровизнань й політичних світоглядів...

Їхня завзята оборона не на життя, а на смерть, зміцнена ОУН, викликала подив і увагу закордонного світу. На сторінках преси заговорили про українську проблему.

Українці з вільного світу поспішили з можливою матеріальною й моральною та дипломатичною політичною допомогою.

На полі слави в боях Карпатської Січі проти мадярів, а частково і проти польських прикордонних диверсантів, а в Хусті — з чеськими військовими частинами полягло багато тисяч карпатських січовиків — лицарів козацької нації: начислюють їх до восьми тисяч, але гинули й після боїв, то разом до десяти тисяч душ. В порівнянні до кількості населення того краю, ця жертва крові на вістар Батьківщини була відсотково найвища.

А скільки казатських січовиків і січовичок мучились потім у мадярських конццентрах, а саме 4.123, а інші, пізніше, в московському полоні — ті, котрі, уникуючи переслідування мадярами, подалися легковірно на територію СРСР і там були заслані на примусові праці копати золото в тайзі Сибіру!

Загинув замучений в Москві, в Луб'янській в'язниці, і Президент Карпатської України о.

В НЬЮ ЙОРКУ ВІДЗНАЧЕНО 45-ТІ

РОКОВИНИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Нью Йорк (РСТ). Тут в поведілок, 16-го березня ц.р., заходом Карпатського Дослідного Центру ім. Юліана Ревая, відбувся в бюро д-ра Василя Вереша, секретаря КДЦентру, семінар, присвячений 45-літтю проголошення незалежності Карпатської України.

Вечір відкрив д-р В. Вереш, який привітав учасників і в короткому слові дав огляд подій, які мали місце 45 років тому в Карпатській Україні.

Другий з черги бесідник, д-р Петро Стерчо, голова КДЦентру, в своєму обширному огляді подій того часу згадав про передових будівничих Карпатської України, президента відновленої держави о. шамбеляна д-ра Августина Волошина, якого уважали батьком Карпатської України й який 15-го березня 1939 року проголосив у Хусті самостійність — відновлення її державності. Саме цього року припадає 110-річчя з дня його народження. У своїй доповіді д-р Стерчо висловив ряд визначних історичних постатей, які кляли підвалини під будову нової самостійної держави, між ними: св. п. Юліан Ревай, проф. Августин Штефан, почесний голова КДЦентру й почесний голова Союзу Карпатських Січовиків, братів Клемпошів і інших. Д-р Стерчо ствердив, що так як в Карпатській Україні тому 45 років до відбудови державності Срібної Землі включилися навіть колишні

запеклі русофіли, так і в Україні, ті що сьогодні не „гаварят“ по-українськи, в слушний час стануть в ряди тих, яким дорога вільна й самостійна Україна.

Д-р Володимир Душник, у своєму огляді подій того часу в З'єднаних Штатах Америки, зазначив присутність із працею американських українців. Своєю жертовною фінансовою допомогою усі включилися в ряди тих, яким була дорога Карпатська Україна. Доповідач згадав про працю: д-ра Луки Мишуги, тодішнього редактора „Свободи“ Дмитра Галичини, УНСюзу взагалі, ОДВУ, з якими працював д-р Душник. Українці в ЗСА стежили за подіями в Карпатській Україні, вчитуючи рядки зі щоденника „Нова Свобода“, який виходив у Хусті. На численних маніфестаціях американські українці солідаризувалися з Карпатською Україною.

Ред. Антін Драган, який в 1930 році перебував у Берліні, дав огляд подій серед української репрезентації в Берліні. В той час, продовжував доповідач, оформилося Українське Пресове Бюро, яке містилося в домі Дмитра Левицького, яке згуртувало в своїх рядах: Олега Ольжича-Кандибу, заступника голови ПУН, Дмитра Андриєвського, Володимира Стахова, Ріко Ярого — всі вони інформували німецьку пресу про події в Карпатській Україні й старалися нав'язати сто-

сунки з німецьким закордонним міністерством, але без успіху. Ред. Драган ствердив, що в Карпатській Україні весь наряд брав участь у відновленні її державності, а ОУН була одною з тих організацій, які дали величезний вклад в державне будівництво Карпатської України.

Д-р Ярослав Падох, голова ПТШ, у своєму слові, згадав, що відновлення і проголошення о.д-ром А. Волошином самостійності Карпатської України дало великий національний підйом для цілої Галичини.

Однохвилинною мовчанкою присутні вшанували борців з усіх земель України, які віддали своє життя в обороні національних прав Карпатської України.

Д-р Степан Росоха, колишній заступник голови Союзу Карпатської України, телефоном з Флориди привітав учасників семінара, згадуючи коротко про 1939 рік у Карпатській Україні й боротьбу січовиків з мадярськими наїзниками.

Після доповідей було стверджено, що влада Карпатської України ніколи не діяла під впливом чужинських інтересів, а все, що вона робила, діялося з ініціативи народу й вибраним всенародним голосуванням його провуду.

Отець ігумен і парох церкви св. Юра Патрикій Пащак, ЧСВВ, провів молитву, а відтак усі смакували сиро-рибну перекуску, яку приготував колишній шеф

Лінгоф ресторану в Квінсі, Володимир Писюк. При спільній перекусці ряд представників місцевих організацій мали нагоду обмінятися думками про славне минуле 14-го і 15-го березня 1939 року в Карпатській Україні.

Карпатський Дослідний Центр постав у 1956 році з ініціативи Юліана Ревая.

Завданням КДЦентру було й є провадити освідмлюючу працю, в першу чергу, серед карпатських русинів в ЗСА. Члени КДЦентру: Ю. Ревай, д-р П. Стерчо, д-р Іван Фізер, д-р Михайло Пап і д-р В. Вереш, дали ряд доповідей у Філядельфії, Піттсбурзі й Нью Йорку в аудиторії церкви св. Марії при 16-й вулиці в Нью Йорку й про ті доповіді своєчасно звітувала українська преса. Завданням КДЦентру ім. Юліана Ревая з наукою праця з ділянки історії Карпатської України. Цю працю серед карпатських русинів плекав колишній прем'єр Карпатської України Ю. Ревай і по його смерті, за його віддану працю для Карпатської України й американських русинів, цей Центр названо його іменем.

Свобода

Група учасників семінара в Нью Йорку.

Світлий Роман Голіят.

„Хто борбу веде — поборе! Хто терпить лиш — тому горе!“

Б. Л.

ШАГ

1872-1947

Августин Волошин, який ради чести України, у державне відродження якої вірив, не прийняв ні німецького, ні мадярського ультиматумів, а наказав битись. На пропозицію піддатися він при обговоренні ультиматуму відповів дослівно так: «Битися до останнього, не піддатися! Ми не перемаємо; вони нас поконають. Однак, коли б ми піддалися, ми свою Україну відкрили б вичною ганьбою. Коли ж ми згинемо в боротьбі, то увічасимо її славою. Наша кров буде посівом нових героїв. Україна певно повстане!»... Це говорив лицар честі.

В почутті пістизму до пам'яті героїв тих славних днів березня 1939 року в Карпатській Україні схилимо голови перед їхньою безмежною любов'ю до Рідного Краю та перед їхньою вірністю аж до смерті Визвольній Ідеї.

Пам'ять про цих героїв з Божою волі та Небесної Покровительки Українського Війська Пречистої Діви Марії Божої Матері ніколи не забудеться. Вона ще розцвіте в ореолі прийдешньої слави єдності українського народу по прикладу героїв Карпатської України. В тій бо єдності наша сила й перемога над ворогами зовнішніми й внутріш-

німи та запорука постанови великої соборної — від Пограду аж до Кубані, Української Держави, із Сірим Клином («Сірою Україною») за Каспем та Зеленою Україноюна Далекім Сході.

Антін Кущинський
Кол. сотник Гуцульського Коша Карпатської Січі в с. Кваси

Патріарх Йосиф

Д-р Володимир Горбовий

«Вісті з Риму» про д-ра В. Горбового

(УПБ, Рим) — В місті Долина (Станіславщина) помер 21 травня 1984 р. адвокат, суддя і доктор юридичних наук Володимир Горбовий. Похорон відбувся в Долині 23 травня. Покійний відомий як оборонець українських націоналістів на політичних процесах за Польщі в тридцятих роках. По війні був радником міністерства земельних справ у Чехо-Словаччині. Польські власті в 1948 році вимагали в чехів його видачі і, коли це сталося, поляки видали його більшовикам. Ці ув'язнили його і він перебував 25 літ тяжкого поневолення в тюрмах і лагерах.

Про його гірку долю знав Блаженніший Патріарх Йосиф і при різних нагодах звертався до різних людей, щоб йому помогли. Коли Горбовий перебував у лагері в Потьмі в 5-ому Лагпункті на станції Лепель — 7 Сосновка в 1967 році, Блаженніший просив бельгійського посла в Україні при Апостольському Престолі, щоб посилати йому гроші і грошеву допомогу. В 1969 р. прийшло повідомлення, що цю послану допомогу лагерні власті відкинули...

Покійний народився 30 липня 1899 р., був людиною шляхетного характеру, свої терпіння пройшов з подивудгідною терпеливістю і спокоєм, не ламаючись під ніякими погрозами серед різних недуг і ослабленого здоров'я. Коли скінчив своїх 25 літ ув'язнення (це найвищий вимір в ССРСР), його звільнили і він зі знищенням здоров'ям міг проживати в Україні в місті Долина. Як громадянин чехословацької республіки домагався стало свого права повернутися до держави, до якої належав і де перебував його син. І це особисте право кожної вільної людини йому перекреслено там, де про людські права тільки пишеться і робиться різну пропаганду, але їх не практикується всупереч всяким заявам Советського Союзу і його конституції.

Нехай долиньська земля, в якій спочив Великий Покійний і Страдний, буде йому в його вічному спочинку пам'ятником його праці і страдань, а пам'ять його між нами вічною з нашими молитвами.

ВІЛЯХ ПЕРЕМОГИ

ОЛЕКСІЙ ТИХИЙ ПРИКЛАД НЕСКОРЕНОСТІ

З України надійшла сумна вістка, що з лав борців за людські й національні права України 6 травня цього року вибув назавжди Олексій Тихий, український правозахисник і незламний борець за волю України. Помер в тюрмі цей член-засновник Української Гельсінської Групи в ближчез невідомих обставинах після операції, хоч за життя О. Тихого вже давно побоювалися зокрема його друзі та колеги з правозахисного руху.

Вже в 1977 р., в документі ч. 2, написанім поміж 24 серпня і 1 вересня, під заголовком «Нові репресії і новий етап правозахисного руху в ССРСР», що його вислав «Головам Урядів країн учасниць наради в справі безпеки й співпраці в Європі» сказано: «...довелося Олексію Тихому (знову) стати підсудним на судовому процесі. Він став жертвою поліцейської розправи, яка загнала в смертне коло ... визначного педагога»; і далі: «Олекса Тихий ... йому всього 50 років... Його судять як рецидивіста — і дають 10 років ще тяжчого спеціального режиму. Правда, згідно з законом судити його як рецидивіста не можна: перше засудження погашене строком давності — але що таке закон, коли треба виконати позасудовий вирок: немолодого і хворого чоловіка живим на волю не випустити!».

Народився Олекса Тихий 27 січня 1927 року на хуторі Іжевіч Долинської області. Він мав дружину Ольгу і двох синів. З фаху — учитель. Навчався О. Тихий у транспортному і сільсько-господарському інституті. Закінчив успішно Московський університет, після чого працював завідувачем навчальної частини середньої школи в Донбасі. Вперше він був заарештований в 1957 р. і тоді ж засудже-

ний на сім років тюрми і на п'ять років позбавлення громадянських прав за «український націоналізм».

Повернувшись з ув'язнення в 1964 р. О. Тихий працював робітником, пожежником і будівельником, але вже через три роки його знову заарештували і засудили на 10 років ув'язнення і п'ять років заслання, бо він від роз'яснювальних розмов з робітництвом на теми, які торкалися заборонених в Україні рад тем російщення української мови, культури в Донецькій області, і про те, як слід би проводити вільний час робітникові, щоб він з нудьги і сірости життя та безвиглядності свого убогого стану не заливав себе горілкою. Тобто О. Тихий продовжував свою «роботу учителя», але учнями були в нього тепер не робітничі підлітки, а самі робітники.

Новий строк покарання відбував він у концтаборах в Мордовській АССР, згодом був переведений до концентраційних таборів у Пермській області. Протягом тюрменного перебування завжди стояв у перших лавах боротьби за права людини, тому постійно О. Тихого карали штрафними ізоляторами, карцерами, тяжкою каторжною працею при «пониженому» харчуванні, та вигадуючи різні інші моральні тортури для цього українського патріота, який ніколи не заломлювався, а далі добивався справедливості.

Несправедливість і жорстокість звертання тюрменної адміністрації з ним була настільки брутальною, що О. Тихий не завагав піти на 50-денну повну голодівку, хоч знав, що його хворий з виразкою шлунка кривавитиме і спричинить його передчасну смерть, що і сталося.

(УЦІС) Українська Центральна Інформаційна Служба отримала з Ізраїлю від Дослідного Центру в'язниць, психіатром і концтаборів примусової праці у ССРСР, що його директором є відомий антикомуністичний діяч і приятель України Авраам Шифрін. Слово на прощаву сл. пам. д-ра Володимира Горбового, одного з найвизначніших членів революційної ОУН і заступника голови Українського Державного Правління. Членами згаданого Інституту є колишні політичні в'язні-жиди, які довгі роки перебували з українськими політв'язнями і ділили з ними спільну недолу, понині залишившись приятелями України, її волі і державної незалежності.

Переклад з російської мови Слова-прослави зладив п. Ю. Майданік, жид з України, за що ми йому щиро вдячні.

«Друзья мои, тим, кому дорога вільна Україна без комуністів!

Я пишу до Вас, отримавши звістку про смерть Вашого героя та мого друга — Володимира Горбового.

Ми зустрілися з ним не за часів його самовідданої політичної діяльності та боротьби за Україну без окупантів, а вже після його арешту: десять років ми провели разом у советських концтаборах, куди його запроторили комуністи.

Володимир Горбовий за страхотливих умов концтаборів був зразком поведінки для всіх політв'язнів: чесність, турбота про інших на шкоду собі, скромність, людська гідність та сміливість — ось що характеризувало його поведінку.

Він був визнаним авторитетом серед тисячів українців-в'язнів, для котрих його погляди, його слово було законом.

Своє особливе становище він використовував, роблячи все можливе, щоб зберегти сили борців українського народу для майбутньої боротьби за вільну Україну.

У концтаборах органи КГБ систематично проводили політику провокації, розпалюючи національну ненависть та нацьковуючи

всіх на всіх: російських в'язнів на українських і навпаки; прибалтійців на чеченців; чеченців на українців та росіян; і всіх разом — на євреїв.

За цих умов, коли кожна така провокація кінчалася кровопролиттям і далішим розстрілом «привідників» — в'язнів, Володимир Горбовий проводив величезну роз'яснювальну роботу для створення дружньої єдності усіх політв'язнів та їх об'єднаного опору вбивцям з КГБ, які здійснювали в таборах советську владу.

Я бачив діяльність Володимира Горбового й по змозі приймав у ній участь.

Ніколи я не забуду різдвяних чи великодніх свят українців, на які Володимир Горбовий запрошував представників усіх інших націй, які мучилися у концтаборі; і ми, за його прикладом, запрошували його та інших друзів на наш єврейські свята.

Володимир Горбовий, коли я переклав з англійської на російську книгу Уріса «Вихід», за яку можна було отримати додаткові 10 років таборів (тому, що вона була найсильнішим документом, що закликав євреїв до національної боротьби), відразу організував її переклад на українську мову і сказав мені: «Боротьба єврейського народу за свою країну повинна служити нам, українцям, прикладом у боротьбі за вільну Україну, тож я хочу, щоб цю книгу читали також українці».

Українцям-борцям, які виходили на волю після концтаборів, Володимир Горбовий завжди давав наказ якими методами відкривати очі українському народові на необхідність боротьби за вільну Україну.

І ми бачимо сьогодні, що його керівництво цією важливою роботою дало результати: вся Україна сьогодні проїнята ідеями боротьби за національну свободу; усі шари населення і, що найважливіше, інтелгенція, еліта українського народу, борються проти советської влади та її політики русифікації України.

Володимир Горбовий був дуже

смислово та рішучою людиною і був готовий навіть на втечу з концтабору, щоб у незвичайно важких умовинах життя стати керівником українського підпілля. Ми разом з ним приймали участь у 1960 році у спробі втечі з концтабору. Його твердість та героїзм я бачив особисто. Людина старшого віку, лише з одним оком, ішла на страшний ризик утечі нарівні з молодими.

Влада ССРСР та КГБ не раз намагалися зламати твердість духу Володимира Горбового. Я пам'ятаю роки, які провів поряд з ним у голоді та холоді на тюрменних нарах спеціальних суворих в'язниць «Озерлаг» та «Дубровлаг».

Але вороги пробували зламати дух цього борця також іншими методами: його багато разів вивозили з концтабору в Україну, де показували «потомкинські села» та «щасливе життя України», що було багато разів знівечене голодом, який советська влада планоно створювала, як зброю для поневолення народу.

Йому у цих поїздках обіцяли всі блага спокійного життя, професорську посаду у Києві та повне забезпечення: тільки підпишиш під заклик до українського народу з осудженням ідей націоналізму, засуди боротьбу за вільну Україну! Але Горбовий незмінно вибирав повернення до концтабору, а не зраду.

Володимир Горбовий був із чистої сталі: його неможливо було ізгнати та примусити схилитися перед ворогатами.

Тому його й добили: після 25 років концтаборів та в'язниць його було заслано на голодне життя без елементарних людських умов існування: йому також було відмовлено у виїзді до сина в Чехо-Словаччину.

І ось він помер. Тіло його вже в могилі, але дух його кличе Україну до боротьби за волю.

Тому хай прийде воля на Україну і щоб була вона вічним пам'ятником борцезі за волю України — Володимирові Горбовому!

Ізраїль, 3.7.1984

Авраам Шифрін

Tykh's death continues to draw reactions

Olesky Tykhy

WASHINGTON The recent death of imprisoned Ukrainian human-rights activist Olesky Tykhy continued to evoke reactions in U.S. government circles last week with a statement from House Foreign Affairs chairman Dante Fascell (D-Fla.) and a May 27 editorial in Voice of America.

Mr. Tykhy, 57, one of the 10 co-founders of the Ukrainian Helsinki Group, died following surgery for long untreated stomach ulcers on May 6. A teacher by profession, Mr. Tykhy was sentenced to 10 years in a labor camp and five years' internal exile in 1977 for his activities.

In commenting on the activist's death, Rep. Fascell noted the recent demise of Soviet labor activist Aleksei Nikitin and the plight of exiled Soviet physicist Andrei Sakharov and his wife Yelena Bonner, both of whom are said to be in poor health.

"Despite numerous appeals throughout the last few years by government and non-government institutions from all over the world, the Soviet government did not see fit to alleviate the plight of these courageous individuals," Rep. Fascell said referring to Mr. Tykhy and the other activists.

VOA editorial

The VOA editorial, which was broadcast in 42 languages, praised the efforts of the Helsinki monitors in trying to ensure that the Soviet government adhered to the human-rights provisions articulated in the 1975 Helsinki Accords, which were signed by the Soviet Union, the United States and 33 other countries.

The editorial, which was preceded and followed by an announcement that VOA editorials reflect the official views of the U.S. government, praised Mr. Tykhy as a man "who championed the cause of human rights in the Soviet Union," and added that there are "others throughout the Ukraine and other parts of the Soviet Union who are working, as he did, to win respect for human rights."

On May 24, the State Department cited Mr. Tykhy's death as a reminder of Soviet mistreatment of dissidents. Deputy spokesman Alan Romberg compared Mr. Tykhy's case with that of Dr. Sakharov and his wife.

THE UKRAINIAN WEEKLY

V. МАРЧЕНКО, ПОМЕР У ТЮРЕННІЙ ЛІКАРНІ

Нью Йорк (ЗП УГГ). — На Захід наспіла потверджена із двох джерел сумна вістка, що в неділю, 7-го жовтня, о год. 6-й вечора, помер у ленінградській лікарні ім. Гааза (центральної лікарня для політичних в'язнів) літератор, письменник і журналіст Валерій Марченко, на 38-му році життя.

В. Марченко народжений 16-го вересня 1947 року був вперше арештований у червні 1973 року, ошкаржений в «українському та азербайджанському націоналізмі». Тоді він одержав присуд вісім років ув'язнення і в тому часі Міжнародна Амністія адоптувала його як в'язня сумління. В жовтні 1983 року його арештували вдруге під цим самим ошкарженням і 13-го березня 1984 року вже важко хворий на гіпертонію і хронічний нефрит нірок засудили на 10 років особливого табору і п'ять років заслання.

3'їзд Українська Молодь Христові

Молитовний похід

П'ятдесят років тому, у місті Львові, відбувся великий зблиз молоді в якому понад сто тисяч української молоді заманіфестували свою вірність Христові. Під духовним проводом Слуги Божого Митрополита Андрея ця молодь віддала під опіку Христа Спасителя і його Матері молячись у наміренні терплячої України а особливо за наших братів і сестер на східних землях які щоденно гинули від голоду.

Наша чикагівська молодь під проводом Владика Кир Іннокентія та за ініціативою митрофорного протоєрея о. Маріяна Бутринського, настоятеля Собору Святих Володимира і Ольги в Чикаго, організувала в жовтні 1982 Комітет Молоді щоб розглянути всі можливості відмічення такого свята "Молоді Христові".

В п'ятницю 11-го листопада 1983 українська молодь із усіх сторін Північної Америки зголосувалась на 3'їзд "Українська Молодь Христові". На з'їзді була присутня молодь з Чикаго, Детройту, Торонто, Клівленду, Вінніпегу, Оттави, Омага, Пітсбургу, Карнегі, Мінеаполіс, Нью Йорку, Денверу, Стемфорду, Філадельфії і Милвокі. Також приїхали із Лос Анджелес, Саскатуу, Гамільтону, Фінніксу, Бостону, Вашингтону і Вест Верджинії. Коли включати вільних слухачів — то прибуло понад 500 молодих людей.

3'їзд розпочався Сесією в якій взяли участь всі учасники. Цєю сесією провадив о. Андрій Чирівський який старався своїм гумором захопити учасників уможливити пізнання нових приятелів. Опісля члени Комітету роздали всім свічки й оформилися в молитовний похід. Цей похід йшов від готелю до Римо-Католицької Катедрі Пресвятого Імени. У співпраці із Громадським Комітетом для Відзначення Голодомору, молодь рішила відзначити ці сумні роковини окремим молитовним походом через місто Чикаго.

Зогляду на зимну погоду рішено відбутися це зібрання у самому храмі. Владика Іннокентія привітав всіх при дверях цього історичного храму, й запровадив процесію до внутрі катедрі. Під проводом о. Мирона Панчука відбулася окрема молитовна маніфестація у наміренні жертв голоду. Прибули на свято достойники Іх емінієнція Йосиф Кардинал Бернардин, Пресвященні Владика Кир Іннокентій Лотоцький, Кир Ізидор Борешкий, Кир Василь Лостен, Кир Славомир Михлош (гість із Югославії), і Кир Владимир Тарасівч (Єпископ для Білорусинів Католиків). У відсутності Архiepіскопа Кир

Константина прибув його представник митрофорний Прот. о. Орест Кулик від Української Православної Церкви. До молитовної програми приєдналися представники інших церков і віровизнань, а саме: від Єпископальної Церкви, представник Єпископа Прімо, о. Джон Кеверн, від методистів пастор Еллен Дил, від Латвійської Лютеранської Церкви, пастор Віліс Варсбергес.

На місце проповіді Іх Емінієнція Кардинал Бернардин виголосив глибоке змістом слово в якому порівнював те зло що спричинилося до великого голоду до темної зимової ночі. А серед тої темноти народився сам Христос — Спаситель Світу. Таким порівнянням Владика Архiepіскоп хотів підкреслити що власне через темноту і терпіння пізнаємо Христа й самого Бога.

В імені громадських і етнічних груп з окремим словом виступали Едван Судеські й Девід Рот. Як представник Американсько-Жидівського Комітету достойний пан Рот говорив на тему добрих взаємних між українцями й жидами бо вони спільно переходили свої "голокости". Міську прокламацію про голод на Україні прочитав достойний Мирон Куляс, представник

Стеяту Іліной. В імені Громадського Комітету з окремою подякою виступив д-р Юліан Куляс.

Різнаманітні сесії

В суботу 12-го листопада на радні 3'їзду розпочалися Боже-

ственною Святою Літургією. Служили Владика Кир Іннокентія, Кир Ізидор, Кир Славомир і Кир Василь. Проповідь по-українськи виголосив Кир Славомир, а по-англійськи Кир Василь. Опісля відбулась загальна сесія для всіх учасників.

Цю загальну сесію "Особисте відношення до Ісуса Христа відкрив о. Петро Галадза. Протягом поплудневих годин відбувалися чотири окремі малі сесії під час котрих учасники мали змогу брати участь у так званих гуртках праці. О. Петро Галадза провадив сесію на тему "1000 літня Українська Християнська Духовність", дякон Михайло Баріда "Ікони й Іконографія", о. Мирон Панчук "Релігійні мотиви в сучасних фільмах", о. Іван Кротець "Молоде вино, Старі Міхи", о. Юрій Кутю "Як вживати Святе Письмо", о. Михайло Кузьма, Михайло Шиян і Леся Чермак "Питання сексуальної етики", о. Тарас Лончина "В чому контраверсія про Патріархат", о. Андрій Чирівський "Вільна і

суверенна Україна: Християнська перспектива", сестра Доротея Михалко "Будуємо Християнську Спільноту", о. Вейн Ручгі "Як жити із своїми недомоганнями", о. Ярослав Дибка "Молитва — яка користь з неї?", о. Орест Кулик "Життя для ближнього — служіння любові", Труді Ейбел Пітерсон "Алькоголізм, Наркоманство і Сексуальні Нездужиття — Християнський Відгук", д-р Мирон і Леся Куропасі "Християнське подружжя", пастор Іван Шеп "Переслідування Християн в СРСРському Союзі", сестра Кароліна Огек "Роля жінки у сучасній церкві" і сестра Мартин ЧОВВ "Покликання до Духовного Стану."

Учасники 3'їзду висловили своє загальне задоволення із цих гуртків праці. Вони були цікаві, актуальні, й користувались фільмами і прозірками.

Вечір розваги

Того ж самого вечора відбувся Бенкет і Забава. При звуках струнного квартету, та під млим враженням цілого дня праці і молитви, наша молодь радо прислуховувалась до гумору о. Андрія Чирівського. О. Андрій знаний як добрий тостмайстер і вміло провадив цим бенкетом. Із головним словом виступила сестра Доротея, директор апостолату молоді при Стемфордській Епархії. Тут слід підкреслити що сестра Доротея з третього покоління американка українського походження. З приємністю учасники слухали її слово що вона виголосила по-українськи про "Майбутність Української Церкви".

Вечір закінчився при звуках оркестри "Водограй"

Заклик до праці

Після Літургії в неділю раненько в Соборі Святих Володимира і Ольги учасники зайшли до шкільної кафетерії на сніданок і закриття 3'їзду. Цєю сесією провадив о. Андрій Чирівський, з головним словом виступив о. митрат Маріяна Бутринський. Отесь говорив в двох мовах і закликав нашу молодь до дальшої активної праці у нашій Церкві. Українська Молодь Христові це рух нашої молоді 80-тих років і гідна підготовка до відзначення 1000 ліття. Після цього секретар Комітету Адріана Пільська відчитала Резолюцію 3'їзду.

Із кількома заключними думками закрито 3'їзд "Українська Молодь Христові" 1983.

о. Мирон ПАНЧУК

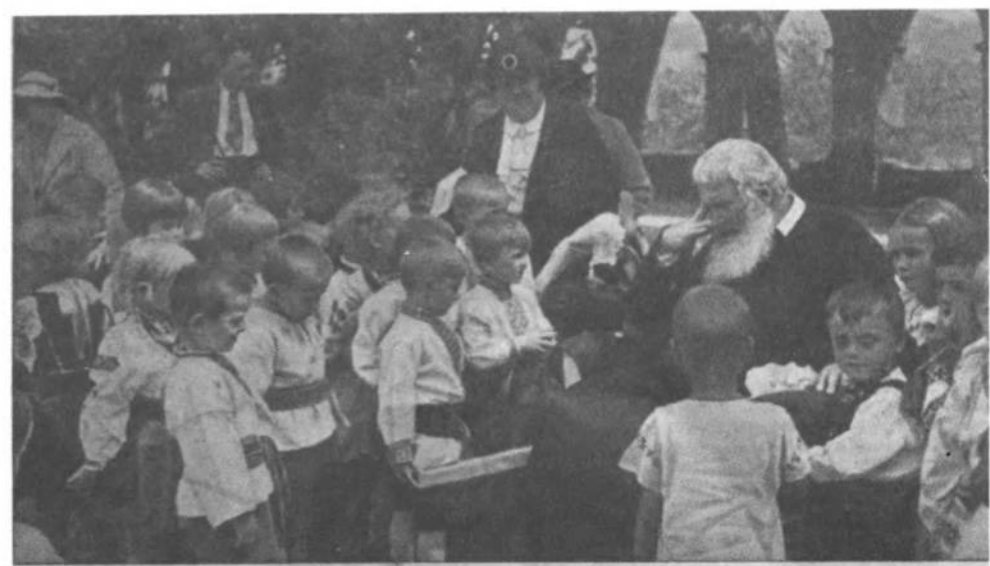
Спільна світлина перед катедрою св. о. Миколая на закінчення 3'їзду „Українська Молодь Христові“.

ВІДБУДЕТЬСЯ З'їзд МОЛОДІ ЕПАРХІЇ СВЯТОГО МИКОЛАЯ

ОМАГА (НЕБРАСКА). — Після ентузіастичного закінчення 3'їзду «Українська Молодь Христові» в Чикаго в листопаді минулого року, зібрана молодь постановила такі з'їзди відбувати частіше та що наступний з'їзд відбудеться в червні 1985 року в Стемфорді. Щоб краще приготуватися до такого великого з'їзду, молодь Епархії Святого Отця Миколая в Чикаго вирішила відбутися Епархіяльний З'їзд ще цього року.

Запланований З'їзд-Конференція мав би відзначити століття Української Католицької Церкви в США та сорокліття смерті Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького та сорокліття вступу на митрополичий галицький престіл Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Зокрема відслуження першої Святої Літургії для наших вірних в цій країні сто років тому дає особливу нагоду для застанови. Участь мирян в церковному житті у цьому пособоровому часі дуже важлива особливо тому, що в нашій Церкві такий великий брак священиків. Молодь, як запорука майбутності

Митрополит † Андрей Шептицький серед дітвори підчас Святої Українська Молодь Христові 1933 р. у Львові.

нашої Церкви, нехай би стала активною частиною сьогодні, вносячи свої погляди і підхід, а зокрема свій запал і любов до Бога і своєї Церкви. Тому в цю підготовку включилися дуже активно Бюро Апостолату Молоді при Епархії св. Миколая, що його директором недавно був іменований молодий священик о. Мирон Панчук.

За підготовку цього З'їзду взявся о. Іван А. Кротець з молоддю в парафії Успіння Пресвятої Богородиці в Омага. Група молоді в цій парафії вже довгий час працює над цією підготовкою. Вибрано комітет з'їзду, що його очолює Стефанія Болюбаш, та постановлено, що з'їзд відбудеться в дні 9-11 листопада цього року в репрезентативному готелі Рамада Інн в Омага. За мотто з'їзду молоді організатори вибрали слова Святої Літургії: «Христос посеред нас — сїбуде». Загальною темою з'їзду буде поширення ідеї апостолату молоді між молодими людьми розлогої Епархії Святого Миколая.

Про дальші інформації просимо звертатися на адресу: CHRIST AMONG US. Ukrainian Youth Conference Committee, 1513 Martha Street, Omaha, NE 68108 Tel.: (402)345-1552

FAMINE — CRIME AGAINST HUMANITY

10 „Голод — злочин проти людства“

З большевиками не може бути компромісу!

IV-й З'їзд Ради Українських Кооператив Австралії

IV Делегатський З'їзд Українських Кооператив Австралії відбувся в Мельборні в суботу, 12-го травня 1984 р. в імклантному новому будинку К-тви «Дністер» — Центр Українських Кооператив Мельборну.

Провідною думкою наради З'їзду було «Спільним зусиллям — до великої мети».

Елегантна й модерно влаштована конференційна зала Кооперативного Центру була наповнена лютим цим, не тільки кооперативного, але й національного духа.

24 делегатів від сімох Кооператив (Перт — «Калина», Брісбен — «Єдність», Сідней — «Карпати», Аделейда — «Говерля», Мельборн — «Дністер», «Одеса» і «Поступ») репрезентували 8.450 членів, майже 36 мільйонів капіталу і 3 мільйони кооперативного майна (нерухомості).

На цьому З'їзді була заступлена наймолодша кооператива «Єдність» в Брісбені — зареєстрована 4.2.1983 р. Поодинокі Кооперативи репрезентували: Перт — мгр. М. Яремович, Е. Росовський, Брісбен — інж. Р. Павлішин, Сідней — І. Ільків і Р. Менцінський, Аделейда — М. Кіналь, Ів. Полатайко і Т. Пасічницький, Мельборн (Дністер, Одеса і Поступ) — М. Боллох, Б. Тарнавський, О. Матіяш, В. Болеста, П. Цюпак, Ю. Венгльовський, мгр. С. Томнін, мгр. С. Юрчишин, мгр. О. Булка, Р. Лазорко, В. Рудевич, Д. Моравський, М. Поварчук, Яр. Кутний, Яр. Волощук і М. Кондаревич.

Нарадами З'їзду проводила ділова президія: інж. Р. Павлішин — президент, мгр. М. Яремович — заст., Р. Менцінський — секретар. До почесної Президії запрошено: Преосв. Владика Кир Івана, Архипротопр. о. Б. Стасишин (УПЦА), Протопр. о. В. Салита (УАПЦ), Голову УГВ — п. Ст. Лисенка і Голову УГПА — п. Ів. Полатайко.

Після спільної молитви З'їзд відкрив коротким словом уступаючий голова РУКА — інж. М. Боллох і передав урядування предсідникові, якому З'їзд може заважувати діловий хід наради та своєчасне успішне його закінчення.

Після вибору комісії: номінаційна (Б. Тарнавський, Ів. Ільків, Ів. Полатайко), резолюційна (Ст. Лисенко, мгр. О. Булка, мгр. С. Томнін) відчитано письмовий привіт від Святої Ради Українських Кооператив і Молит. Катедр. Хору. Усні привіти зложили: Преосв. Владика Кир Іван, Архипротопр. о. Б. Стасишин, Протопр. о. В. Салита, Ст. Лисенко (УГВ), Ів. Полатайко (УГПА), М. Моравський (Кр. Управа СУМ), Б. Тарнавський (Ст. Пласту), мгр. М. Яремович (Ко-ва Калина), Р. Лазорко (ФУСА), І. Ільків (Карпати), М. Кіналь (Говерля і Кр. Управа Б-тва Днізійників), Т. Пасічницький (Вілыга Думка), Ю. Венгльовський (В-тво Просвіта і ред. «Церква і Життя»), інж. Р. Павлішин (Єдність).

Після формальних тонок З'їзду Голова дирекції лондонських Кооператив шали інформації про стан Кооператив (членство, капітал, нерухомості, ощадності, позики, відсоткова стопа, інвестиції), виплачені суми на суспільно-промислові й церковні цілі від зноків, зокрема — про проблеми кооператив в сучасній економічній ситуації.

Інформації вивітлили кооперативну проблематику (кредитову і торговельну) й питання дальшого можливостей росту кооперативного руху у всіх формах в Австралії.

Звіти уступаючих органів РУКА мали провідну думку: «Український капітал в українських руках» для найкращої услуги членів кооператив і зорганізованої української спільноти. Це підкреслив головою, у своїй звітній уступаючий Голова — інж. М. Боллох. Звітував секретар — п. О. Матіяш, фінансовий референт

Учасники З'їзду на тлі нового будинку «Дністра»

Дирекція Дністра. Від ліва: Я. Волощук, Д. Моравський, М. Боллох (голова), Преосв. Владика Кир Іван Прашко (Спонзор), Б. Тарнавський, М. Поварчук, Я. Кутний. (Відсутній А. Березнюк).

Працівники Кооперативного Центру: 1-ий ряд: Н. Тибливч, С. Ващенко, М. Моравський, М. Тройнар, А. Павук, Г. Майка. Стоять: М. Кондаревич, Х. Герчанівська, С. Корнь, Е. Кутна, М. Костюк, Т. Юхима, А. Гарасимчук, П. Ділк, З. Когут. (Відсутня М. Моравська).

— п. М. Моравський і голова Контрольної Комісії — п. Ю. Венгльовський.

В дискусії над звітами привацяло багато уваги мобілізації нового членства, головою молоді. Стверджено також, що український капітал далеко ще не на коштах українських Кооператив, мнмо щого, що українські кооперативи виглачують щорічно тисячі доларів на суспільно-промислові цілі.

Ставлено також наголос на розвиток торговельних кооператив та забезпечення діяльності — комісове з забезпечення поліс творить основний капітал в бюджеті Ради Кооператив.

З'їзд розглядав конечність практичної реклами та використання всіх можливостей ярної облуги членства. Багато добрих пропозицій, в цій справі, дав представник К-ви «Карпати» п. Роман Менцінський.

Мгр. О. Булка звернув увагу на будови чи розбудови кооперативних домів, що було б корисним вкладом капіталу в нерухомості з уваги на постійну інфляцію.

В загальному стверджено, що розвиток Кооператив можна заважувати довірою старшого громадянства до власних фінансових інституцій і, це довіра треба тепер здобувати серед молодого покоління, від якого буде залежати дальший ріст Кооператив. Крім довіри мусить бути моральний тиск громадянства по дній спільноті з українськими кооперативами. Громадська дисципліна і національна солідарність, довіра та дієва настановка дальшого розвитку нашої кооператив, її дієвий-програмні заложення є незмінними. Такі висновки зробив IV З'їзд.

Після схвалення абсолюторії, з признанням за успішну працю уступаючих органів РУКА, на внесок Контр. Комісії — обрано новий провід: Голова — інж. М. Боллох, заступники — Голови дирекцій Кооператив (Ів. Ільків — Карпати, інж. Р. Павлішин — Єдність, мгр. М. Яремович — Калина, Б. Тарнавський — Ко-ви Мельборну), члени: мгр. О. Булка — правний дорадник, О. Матіяш — секретар, М. Моравський — фінансовий, Яр. Волощук — торговельний, Ю. Венгльович — подорожі, Д. Моравський — забезпечення, Ів. Полатайко — Орган., П. Цюпак — Реф. Преси і Інформації. Контрольна Комісія: Ю. Венгльовський, М. Тройнар, Р. Лазорко.

З'їзд затвердив проект бюджету РУКА — предложений Фін. Реф. М. Моравським, на наступну 3-річну каденцію у висоті 34.500 дол.

Заключеном словом предсідника і нововибраного Голови та відслідванням національного гміву, закінчено IV Делегатський З'їзд українських Кооператив Австралії з його провідною думкою «Спільним зусиллям до великої мети».

Полуденок для делегатів і гостей був у просторій італійській нового Кооперативного Дому а спільна вечеря відбулася в гостиниці Української Громади Вакторії. Господарем З'їзду була дирекція К-ви «Дністер».

З'їзд утворив Резолюційну Комісію опрацювати резолюції, які мають новітлити наради З'їзду і, після узгодження з предсідником і Екзекутивною РУКА їх опублікувати.

Слід згадати також, що учасникам З'їзду рождано перший Альманах Ради Українських Кооператив Австралії. Гарно виданий, 111 сторіноків Альманах з добримі світлинами (34) охоплює 30-літню історію Кооперативного руху в Австралії. В цьому саме — його унікальна вагність.

На другий день в неділю, 13-го травня учасники З'їзду взяли участь в торжественному посвяченню імклантного Кооперативного Дому в Мельборні.

М. Литський

\$32,000 на цілоденну українську школу *Ukrainian Symphonic Concert*

(Р.К) – В неділю, 20-го травня ц. р. відбувся великий симфонічний концерт при співучасті Оперного мішаного хору з Торонта, американської симфонічної оркестри та світової слави піаніста-віртуоза Романа Рудницького, під організаторським і мистецьким керівництвом диригента Володимира Колесника.

Цей симфонічний концерт утвердив нас в глибокому переконанні, що ми маємо великі музичні твори: опери, концерти, хорові твори світського й релігійного характеру, які ні в чому не уступають музичним творам державних націй, і які своїми мистецькими цінностями сягають вершин світової музичної культури.

Вже сама увертюра до опери "Гарас Бульба", де симфонічна оркестра, зложена з членів місцевої американської симфонічної оркестри в числі 80 осіб, як і Оперний мішаний хор з Торонта дав нам усім передсмак великого духового пиру.

В двох наступних точках програми концерту ми мали виняткову й неповторну нагоду почути й познайомитися із шедеврами української класичної музи-

ки, а саме: Б. Лятушинського "Слов'янський концерт" для фортепіано з оркестром та Станіслава Людкевича "Кавказ" кантата-симфонія для мішаного хору та симфонічної оркестри.

До виконання "Слов'янського концерту" був запрошений Роман Рудницький який своєю мистецькою, віртуозною грою на фортепіані захоплював навіть тих, що з різних причин недолюблюють фортепіанову гру. Рудницький своєю грою на тлі симфонічної оркестри блискуче віддав всі нюанси технічного порядку, глибоко інтерпретуючи всі духовні інтенції автора.

В другій частині концерту йшла велична, героїчна кантата до слів поеми Тараса Шевченка "Кавказ". Ця музична композиція С. Людкевича, закінчена в 1913 р., перший раз була поставлена тут в цілості й можлива лише жаліти, що цей твір із-за своїх музичних вимог не може увійти в репертуар наших хорів. Треба подивляти композитора, що зумів швидко й реально відтворити героїку боротьби кавказьких племін, патріотичний патос, заклик до боротьби, а з другої сторони гострими сар-

кастичними музичними засобами нап'ятувати жорстоке російське поневолення. В цілості цей твір викликає могутнє враження до тієї міри, що вся публіка сиділа у великому мовчаному напруженні сприймаючи непереможний чар могутнього співу й музики.

Успіх концерту треба великою мірою завдячувати гармонійній співпраці симфонічної оркестри з мішаним хором. Приходиться подивляти, як американська симфонічна оркестра в так короткому часі, бо всього в трьох пробах, зуміла опанувати обширний музичний матеріал і його передати без жодних помилок. Тут саме заблестів диригентський хист і талант В. Колесника, про якого самі оркестранти похвально висловлювалися як про досвідченого диригента, який знає, що хоче і вміння видобути потрібну інтерпретацію. А, взагалі, йому належить наша вдячність за вміння організувати великі концерти із творів українських корифеїв музики і ознайомлення чужинського довілля із скарбами української музики і хорového мистецтва.

Довготривалі і теплі оплески численно зібраної української публіки у великому приміщенні "Свіж опера гавз" були виявом зворушення і вдячності за висококультурну і мистецьку імпрезу, якою хотілося скласти глибокий поклон Великому Шевченкові у його 170 ліття з дня народження.

Ініціатором і спонсором концерту був І-ий Український Федеральний Шадничий Банк "Певність", якого президент, д-р Юліан Куляс, на закінчення програми зложив шире подяку виконавцям концерту, зокрема диригентові Володимирові Колесникові, Романові Рудницькому, Оперному хорові з Торонта і його хормайстрові Зіновію Лавришинові, а далі цілій симфонічній оркестрі та її організаторові до цієї саме імпрези п-і Ірині Квірмбах-Гаврик, дружині адв. д-р Тараса Гаврика, одного із членів банку. Розкішний кіш квітів був радісним висловом подяки від банку і цілої публіки, як теж другі квіти від місцевого хору "Сурма", церковного хору "Прометей" та учнів школи св. Отця Миколая, які ними вітали хорівий ансамбль з Торонта.

В між часі разом із д-р Кулясом на сцені з'явилися Пресвященний Владика Іннокентій, за архирейським благословенням якого цей концерт відбувся, та директорка школи, Преподобна Сестра Марія, яка приймаючи великий чек в сумі 32,000.00 дол., як чистий прибуток із продажі квитків вступу, шире подякувала дирекції банку "Певність" за цю щедрі і велику пожертву, яка саме приходить у відповідний час, коли фінансова допомога є konieczна для дальшого існування цієї школи, висловлюючи надію, що цей великий почин банку буде прикладом для всієї громади постійно і жертвенно допомагати школі, якщо хочемо щоб вона існувала і виховувала українську молодь в українському дусі і була корисна для українського народу.

ЛЮБА ЗОРЯ

Вогдан Лепкий

*Живши в Бразилії чи в Аргентині,
Поїдеш в Мексіку чи Парагвай,
Про те, що діється сьогодні в Україні,
Не забувай! Не забувай!*

Симфонічний Концерт Української Музики: На сцені през. д-р Юліан Е. Куляс дякує виконавцям концерту. Побіч стоять шкільні дітя і молодь із цвітами. Преп. Сестра Марія директорка цілоденної української школи при парафії св. о. Миколая. Пресвященний Владика Іннокентій і настоятель катедрі св. о. Миколая о. Володимир Климчук.

*Яким богам і у чийй святині
Ти молишся? Своїх святих благай.
Щоб відчинили шлях твоїй родині
В наш Рідний Край! В наш Рідний Край!*

УКРАЇНСЬКІ

БАТЬКИ! докажіть ділом, що ви за українську мову! ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО РІДНИХ ШІЛ!

ГОВОРІТЬ ВДОМА ДО ДІТЕЙ ТІЛЬКИ ПО-УКРАЇНСЬКОМУ! ВІД ВАС НАЙБІЛЬШЕ ЗАЛЕЖИТЬ, ЧИ ВАША ДИТИНА ЗНАТИМЕ РІДНУ МОВУ!!

ДВАДЦЯТА РІЧНИЦЯ

1-ий Український Федеральний Щадничий Банк „Певність” — раніше Українська Щадниця „Певність” в Чикаго, у своє 20-річчя стає перед українською громадою із непересічними досягненнями: 90 мільйонів майна та ніким дотепер не перевершеними дотаціями та пожертвами на всі загально національні і громадські потреби і цілі.

Під сучасну пору Український Банк „Певність” зараховується до найбільших українських фінансових установ, а в громадському аспекті своїми постійними щедрими грошовими дотаціями скріплює матеріальну базу громадського сектора у всіх його вимірах.

Двадцять років тому гурт ідеї та розуміючих вагу і значення економіки у нашому національному житті, приступив до відкриття фінансової установи Українська Щадниця „Певність”, яка минулого року перейшла на федеральний банківський чартер, з ширшою думкою і патріотичною настановою прибутками із фінансових операцій допомагати організованій громадськості справно і без перешкод діяти і виконувати свої завдання.

Аналізуючи всі дотації і пожертви надані на протязі повищеного часу нашою фінансовою установою ми бачимо широкий вахляр громадських установ, товариств і організацій, як: Українські Церкви, наукові установи

ННШ, УВАН, Український Великий Університет, Український Католицький Університет, Патріарший Фонд, Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті, цілоденна школа, школи українознавства, педагогічні курси, Український Літературний Фонд ім. І. Франка, Український Інститут Модерного Мистецтва, Наукові конференції в Університетах, молодіжні організації і їхні видання, стипендії для учасників курсів українознавства в Європі, спортивні товариства, українські радіомовлення, різні публікації, ЗУАДК та численні соціальні допомоги потребуючим.

І ось тепер у своє Двадцятиріччя наш Банк ініціює, спонзує і фінансує велику, небувалу досі в Чикаго, культурну імпрезу Концерт Української Симфонічної Музики з участю найкращих мистецьких одиниць, які виконають нам архитвори українських корифеїв музики Миколи Лисенка, Бориса Лятошинського та Станіслава Людкевича.

Ми віримо, що цей, на високому мистецькому рівні, Концерт залишиться в пам'яті української громади, як одна з найкращих і найбільш культурних і мистецьких імпрез Чикаго, тим більше, що є пов'язана з корисним громадським починком, бо увесь прибуток із розпродажу квитків вступу призначений на допомогу українській цілоденній школі в Чикаго.

Дирекція 1-го Українського Федерального Щадничого Банку. Зліва: Ярослав Загородний — заступник президента, Ірина Л. Левицька-Гіромнімон — екз. директор і скарбник, д-р Юліан Е. Куляс — президент банку, д-р Роман Кобилецький — почесний член дирекції, д-р Павло Надзієвич — голова Ради директорів. Стоять зліва: інж. Мирон Гриневич, Петро Семків, інж. Лев Боднар, Іван Галамай, інж. Степан Голяш, д-р Тарас Гаврик, мгр. Богдан Чомко, Дмитро Багрій — секретар. (Немає інж. М. Луцака — заступник президента.)

ДІТИ — МАЙБУТНІСТЬ
УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ
CHILDREN — OUR FUTURE

ЩАДІТЬ, ПОЗИЧАЙТЕ
ТА ПОЛАГОДЖУЙТЕ ВСІ СВОЇ ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ
В НАЙБІЛЬШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ФІНАНСОВІЙ УСТАНОВІ
1-ому Українському Федеральному Щадничому Банку

«ПЕВНІСТЬ»

932 - 936 North Western Avenue Chicago, Illinois 60622 (312) 772-4500
2166 Plum Grove Road Rolling Meadows, Illinois 60008 (312) 991-9393

Шкільні діти і молодь з квітами. Між ними по середині перший зліва півніст Роман Рудницький. На право від нього мист. керівник Володимир Колесник

У ПАМ'ЯТЬ ПОЛЯГЛИМ ПІД БРОДАМИ

На Брїєському полі Галицькі Стрільці,
Свій край захищали, як леви:
Загинули славно, в вогненнїм кїтлі, —
Але не здались москалевї!

У — 40-ліття Бою під Броди,
у місяці липні 1944 року

Прийми Україно у храми свої —
Героїв, що вславили Броди:
Хай сяють, як зорі на небі ясні,
Освячують шлях до свободи!
Згадай люте бої, на брїєських полях,
Де враг ненаситний від влади
Мордує людей без пощади.
Ревіли гармати, здригались серця,
Москва підступила під Броди:
„Вперед Галичани! Тут наша земля,
Скарб Віри і Сонце Свободи!”
На Брїєському полі, Галицькі Стрільці. —
Свій край богонили, як леви:
Загинули славно в вогненнїм кїтлі,
Але не здались москалевї!

Сумують могили, вже сорок років,
Кругом Гологір, біля Бродів:
А думи, про славних Галицьких Стрільців
Нєс звать до звияжних походів.
Червоної маки в степах і полях. —
Цвітуть на могилах героїв:
І мовчять Бєгу, по славних стрільцях,
Що штах показали до волї.
Під Бродами кров'ю політи поля,
Зруйновані села й городи:
Там дівчина плаче, ридає вдова. —
Жуть местника: Волї-Свободи!
„Не плач Україно, по впадших синах!
Їх ворог убив лиш тілесно:
Живуть вони вічно, у славних ділах,
Нащадкам до Волї показують шлях,
Що б знову із гробу воскреснуть!”
Чикаго — Травень — 1984

Михайло Орлич

УРЯД ЗСА ВСТАНОВИВ КОМІСІЮ ДОСЛІДІВ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

Вашінгтон.— У п'ятницю, 12-го жовтня ц. р., президент Роналд Реген своїм підписом узаконив створення конгресової Комісії для дослідження причин і наслідків Великого голоду на Україні в 1932-33 роках.

Комісія для вивчення причин Великого голоду, яка почне діяти від початку 1985 року, складатиметься з двох сенаторів, чотирьох конгресменів, трьох членів американського Уряду і шістьох членів української громади.

На працю комісії, яка діятиме два роки, призначено 400,000 доларів. Це вперше в історії ЗСА встановлено окрему конгресову комісію в українському питанні і виділено суму грошей в рамках державного бюджету.

Організація Американців в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ), заініціювавши понад рік тому акцію створення комісії голоду, невпинно і наполегливо працювала в цій справі.

В АЛЬБОМ ВІЗАНТІСЬКОМУ ХОРОВІ

Віт. хор. По середині (в чорному убранні) проф. А. Гнатишин, наліво від нього проф. М. Антонович. Рік 1982

Концерт ВІЗАНТІСЬКОГО ХОРУ в УТРЕХТІ під управою д-ра М. АНТОНОВИЧА. Гостинний виступ композитора й диригента А. ГНАТИШИНА

Інтерв'ю

Пане професоре! Нам відомо, що Візантійський хор запросив Вас на свій концерт, щоби під Вашим провідом проспівати Ваші пісні. Коли це було й як представляється під цю пору цей хор?

Концерт візантійського хору відбувся 2 жовтня 1982 р. у великій, старинній церкві („Янскерк) в Утрехті, яку публіка вщерть виповнила. Хор зіспіваний, з чистою інтонацією, з ясними й чистими тенорами та сочистими, критими басами звучить — як один інструмент, на якому грає їхній вчитель диригент д-р Антонович. Він чутливий на кожний рух диригента і на цьому концерті показав усі хорові можливості. Хор представляється також дуже гарно назовні з дуже пристійними співаками в українських строях, — це ті славні „Гояндські Козаки”.

Яка була програма концерту?

Програму концерту укладає д-р Антонович подібно як ми з нашим хором св. Варвари у Відні. В першій частині хор виконав пісні релігійного та літургійного змісту наших композиторів Бортиянського, Новохатського, Котка і свої власні обробки. У світському репертуарі присутні мали нагоду почути оригінальні композиції й обробки українських народних пісень наших композиторів як: Анатольський, Воробкевич, Стеценко, Леонтович та Вовк. Цей відділ закінчив хор знаною ефектною піснею Ніщинського „Закувала та сива зозуля”.

Всі пісні виконав хор з великим успіхом. Перед слухачами розкрилась широка картина української хорової музики з її різноманітними обробками і хоровими ефектами, бо кожний композитор підходить індивідуально до хорової структури. Виконаних дванадцять пісень перед павзою в дійсності вистачило би на цілий концерт.

Цікаво, як прийняла публіка Вашу появу на сцені?

Після добре приготованої пропаганди в гояндській пресі й на програмках, з моєю фотографією, де згадано мій перебіг життя і творчості, — мій цей гостинний виступ, як публіка, так і користі прийняли з одушевленням. Вже по першій пісні я бачив веселий, задовільний вираз на їх ликах. Хор під моєю управою виконав чотири пісні релігійного змісту, а саме: „Ізбави от бід”, „Блажен муж”, „Ектенію” і „Отче наш”. Як при першій пісні, так і при ектенії дуже добрі солісти, з правильною українською вимовою. Згадані пісні дають образ київського та галицького розспівів з їх притаманними гармоніями. У світській частині співав хор: „Засумуй трембіто”, „Садок вишневий”, „Чорнявая молодичка” і коломийку „Ой музику дуже люблю”, яку на домагання публіки довелося повторити. Здисциплінований хор реагував досконало і на рухи моїх рук, хоча по одній пробі не міг мати тої певності, як у свого рідного диригента. Дійсно дивно, як ті гояндці виспівують ті швидкі коломийки з їх жартівливими текстами! Оплески не переставали та ще збільшилися, як донечка д-ра Антонови-

ча вручила мені великий букет пестрих гояндських квітів, а ще більше, коли вийшли ми, обидва диригенти, щоби поклонитися вдоволеній публіці.

Як хор прийшов на цю ідею запросити Вас туди?

Хор має багато моїх пісень в своєму репертуарі, а деякі й наспівав на платівки. З їх диригентом, д-ром Антоновичем ми в постійному зв'язку. І ось по пе-

Мирослава Антонович передає проф. А. Гнатишинові квіти

В домі хору. Справа голова хору П. Гаккенес з диригентами оглядають світлинки

Проф. А. Гнатишин в розмові з Тисовським у домі д-ра М. Антоновича

Лунай, лунай, українська пісне!

Хор Церкви Св. Варвари на концерті композитора А. Гнатишина 15 IV 67 у великій залі віденської Консерваторії. Посередині стоїть диригент-ювілят, а з правого боку соліст Мілян Вукайлович

ресланні йому моєї найновішої композиції „Пречистая Діво, спаси Україну”, одержав я листа, що управа його хору та хористи хотіли б мене пізнати особисто і запросити, щоби під моєю управою проспівати на концерті мої пісні. Я

радо погодився і управа переслала мені білет на літак. Мені здається, що це між українцями перший випадок, де диригент такого знаменитого й славного хору запрошує і передає свій хор, щоби по одній пробі міг композитор випровадити свої пісні, — при чому управа покриває всі кошти подорожі й побуту. Цим хором, окрім д-ра Антоновича, ще ніхто не диригував, відколи він існує.

Чи Ви мали нагоду побачити місто Утрехт, а може й інші місцевості?

В четвер 30 вересня, перед пробю хором пройшлися ми з д-ром Антоновичем по старинному місті, попри канали, де багато маленьких ресторанчиків, поступили й туди, а опісля зайшли до його дому, де я заізнався з його гарною сім'єю. Там побачив я бібліотеку й працю нашого великого музикознавця. Його дружина приготувала дуже смачний обід і ми разом кілька годин там гуторили. Вечером відбулася зустріч з хором і проба. На другий день, у п'ятницю вибралася управа хору, а саме голова Гаккенес, секретар Гагенбург, касієр Гобур (також солісти хору) і д-р Антонович двома автами, щоби показати мені королівський замок, місто Амстердам, де ми пройшли корабельником каналами, а опісля поїхали над море до пристані Гааг. Там зайшли до люксового ресторану над самим морем на вечерю, а звідтам пізно вернулися домі.

Чи є якісь подібності, паралелі між нашим хором св. Варвари і Візантійським хором?

Подібності є ті, що для нашого хору я мушу писати ноти німецькими буквами, а д-р Антонович гояндськими. Один і другий хор робить добру пропаганду українській хоровій музиці співаючи по різних церквах та концертах серед чужинців і вилаючи багато платівок, з яких любителі музики й науковці цього відділу мають змогу пізнати хоріві твори наших композиторів, народні пісні й релігійні твори зв'язані з українсько-візантійським церковним обрядом, як Служба Божя, Воскресна Утренья, Вечірня й ін. Різниця між обома хорами є та, що у візантійському хорі співають співаки з добрими голосами, які люблять українську пісню, приходять точно на проби і заховують надзвичайну дисципліну, — зрештою, це мужеський хор із самих гояндців, чого в нас не можна досягнути, бо деяких співаків тягнемо силою, а молоді співаки мають слабонькі голоси, однак хочемо їх боляй співом задержати при церкві й українській громаді. При великих імпрезах добирається й чужих співаків, але тут є великі труднощі з текстом.

Дякую Вам пане професоре і бажаю обом диригентам наснаги й витривалості у Вашій праці, а нашим хорам дальших успіхів у прославленні української хорової музики.

Відень у листопаді 1982 р.

Борис Янівський

ТРЕБА ДУМАТИ ПРО МАЙБУТНЄ

Кожна розумна людина скаже, що не час тоді вчити когось плавати, коли він вже тониться. Коли хтось топиться, тоді слід рятувати його. Але багато краше є недонустити до того, щоб хтось потопав, навчаючи його вже скорше плавати, або обережності й тому подібне.

Також багато краше й легше є зберегти здоров'я, коли воно ще є, як рятувати — відискувати, коли його втрачено.

Ту засаду можемо дуже влучно застосувати до проблем і пережиття нашого народу в сучасності. Головно говорим про український нарід на чужині. Ми тут не потопіємо ще. Досі ще не втратили свого обличчя, морального здоров'я, релігійності. Навпаки, можемо ствердити, що розвиваємося, ростемо, набираємо сили й поваги перед очима інших. А заслуга цього належить тим старшим працівникам, любителям народу, що такі віддають для нього свої сили й здібності, та своєю жертвенною працею дали для нашого народу все те, що він тепер тут, на чужині, має: релігію, знання, культуру, мову, різні релігійні й світські забудовання тощо.

Але можемо тут поставити запитання: А що буде за двадцять, сорок, п'ятдесят років? Повмираємо ми старші. Чи далі будуть заповнені народом наші церкви, що з таким трудом їх побудували? А маємо їх і багато, і величні вони і прекрасні. Чи будуть друкуватися далі наші різні часописи? Буде кому їх читати? А маємо гарні й добрі часописи майже всюди, де є наша еміграція. А книжки по бібліотеках, чи не припадуть пороками?

Такі ж запитання можемо поставити в усіх ділянках нашого культурного, народного, релігійного життя. А відповідь на ці питання поволі, може, зарисовується перед нашими очима, коли дивимось в майбутнє. Можна б тихенько заглянути не діями до церков і переписати, чи там більша частина присутніх належить до тих, що себе вже дали для народу, чи тих, що пригтовляються до майбутності. Або зайти до народних домів на різні збори й переписати, чи переважають там старші чи молодь? Комічно воно виглядає, але здається навіть на різних градаціях учнів переважає не молодь і учні, але старші. Коли б воно справді так було, то це не обіцяє світлої майбутності. Не треба бути пророком, щоб сказати майбутність народу, який або немає, або втратив свою молодість, дорість. Ми тут ще не потребуємо плакати, бо такі наші родини люблять життя, люблять мати поміж собою дітей. Так подібно у громаді все побачиться багато юних лиць. Але корисно було б для усіх родин пригадати, що коли вони справді люблять нарід, вони не жалують труду, щоб дати для народу молоді сили в особі не лише однієї дитини, але більшого їх числа.

Добре було б, коли б наша суспільність про ці справи подумала скорше, щоб пізніше часами не було запізно, коли то побачиться, що проминули одні, а не

їхнє місце не прийшли інші, бо або їх взагалі не було в родинях, або ті, що були, десь погубилися.

Самі знаємо, як то воно тяжко втримати молодь при своєму посеред чужого оточення. Одна частина залишається при своєму, а якась частина відпадає. Коли є багато тої молоді — то на тому нарід принаймні драматично не тратить.

Але коли її мало — то такі є чого побоюватися. Перечисліть, наприклад, скільки було наших дітей по рідних школах двадцять років тому, а скільки є їх нині? Якщо колись багато було, а не аж така велика частина залишилася при своєму, то що сказати про те, коли їх тепер так мало по наших школах, через що деякі школи мусли замкнути свої двері, а інші примушені приймати інші народності, щоб могли вижити й втриматися.

Не є в моїй компетенції, як гостеві з Бразилії, давати свої зауваги й спостереження про стан української громади в тій справі тут, у ЗСА, чи по інших країнах української діаспори, бо тутешнього життя не знаю, а лише подекуди трошки бачив. Але можу дещо сказати про те, як воно маєтсья посеред нашої еміграції у Бразилії, де і я і вже мій батько народився.

Наші українські родини у Бразилії є багатодітні. Рідко коли ви можете знайти якусь зібрану громаду, де переважають старші люди, хіба йдеться про збори самих старших осіб. Але коли йдеться про церковні відправи, з'їзди, відпусти й тому подібне, то можна б сказати, що старші гублятьсья посеред великого числа мблоді. По церквах майже завжди більша частина присутніх — це дітвора й молодь. Для нас, священників, говорити в церкві до народу, означає говорити й для старших і для молоді та дітвори. Коли маємо, наприклад, сповідь для старших, то відкладаємо на це годину-дві, а коли ж сповідь є для дітей і для молоді, — то треба в тому самому місці посвятити чотири-п'ять годин. В церквах співає ціла церква, але провід у співі веде завжди молодь, хлопці й дівчата, або деколи діти, а старші слідуєть за ними. Присутність молодих обличч у громаді — це конечність, що до неї наш нарід у Бразилії невідлучно привик. Для прикладу наведу хоч би й це, що кілька років тому на посвяченні Центру мблоді в Куритибі з'їхалося кілька тисяч шкільних малих дітей. У нашій парафії у Прудентополі зовсім не тяжко зібрати з округи дві тисячі шкільних дітей. Те саме й зі старшою молоддю.

Одним словом, наша еміграція у Бразилії належить до одної з найстарших, але, можна сміло сказати, що вона наймолодша, бо любить молодь і виховує її. Коли б прийшлося дати характеристику українців у Бразилії, — я подав би дітей як може головну відзнаку!

Направду, як гарно виглядає родина, коли ви ввійдете у хату й там перед вами милі обличчя діток; пройдете коло нашої школи й там побачите велику кількість дітей — майбутності

Церква Успіння Божої Матері, збудована пожертвами українців ЗСА й Канади. Ітапара — Парана, Бразилія — липень 1984

Ітапара, Парана, Бразилія — шк. рік 1983/84. Виступ українських дітей біля хати, бо бракує залі. Пригляньмося ближче тим дітям, то побачимо, скільки тих дітей виступає на цьому святі босих (без обуви!). Може б ми так подумали, щоб ними заопікуватися!

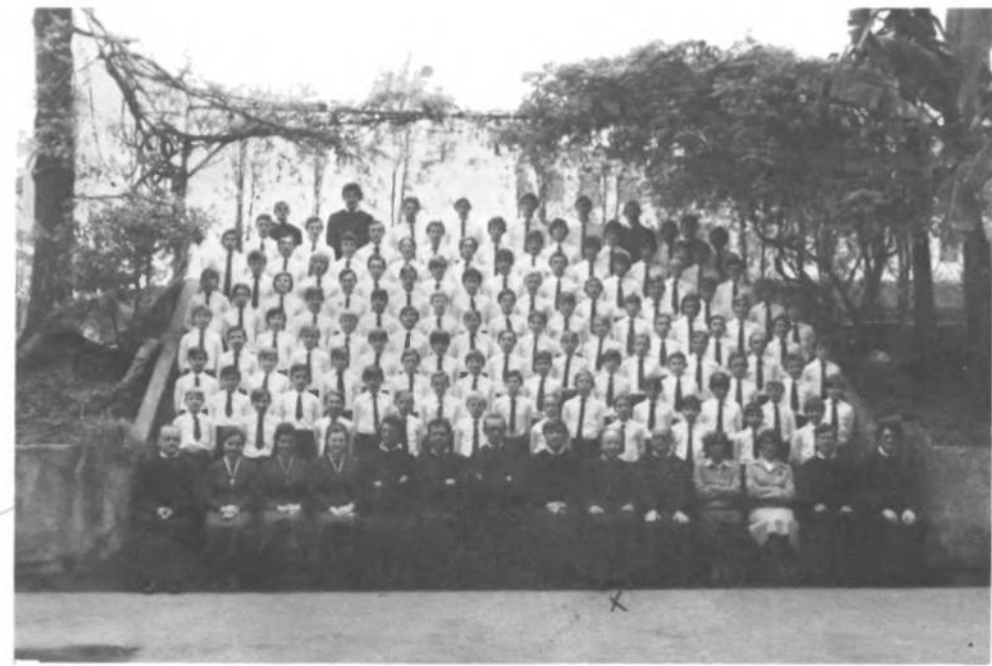

О. П. Бальшар

нашої Церкви й народу; зайдете до церкви й там до ваших вух доходить спів соток дітей.

Треба, отже, цілій нашій еміграції по всіх країнах її поселення думати про нашу майбутність. Старші будують теперішність і дають славу для українського обличчя нині, а молодь, тільки молодь, є запевненням, що та праця не пропаде, що це обличчя колись не заплаче, але зрадіє і засіє гарною майбутністю.

О. Тарській Залуцький, ЧСВВ, Свобода

Вгорі: Студенти й учителі Української Католицької Малої Семінарії ЧСВВ у Прудентополі, Бразилія. Це є гімназія, з якої деякі студенти йдуть на богословські студії та стають священниками. Інші — це основа нашої інтелігенції в Бразилії. Їх виховується та вишколюється в оснві за одержані пожертви.

Українці в Бразилії потребують нашої негайної допомоги!

Відійшли у вічність

ВІДІЙШОВ ВЕЛИКИЙ СПОДВИЖНИК ПАТРІАРХАЛЬНОГО РУХУ

Пришла вістка із далекого Едмонтону, що там дня 16 квітня цього року, саме перед празником Воскресіння Христового, упокоївся в Бозі визначний діяч Руху за Патріархальний Устрій Помісної УКЦ. редактор Михайло Хом'як.

Покійний був ширим ентузіастом Патріархального Руху та незвичайно активним його діячем. В календші 1980-1983 рр. був навіть головою Ради Українських Громадських Організацій Канади за Патріархальний Устрій, відбув подорож до Риму з нагоди святкування дев'яноста уродин Їх Блаженства Патріарха Йосифа Сліпого та при цій нагоді провів ряд розмов із визначними церковними достойниками, із Святішим Отцем Іваном Павлом II включно.

Звіт тоді уступаючого голови РУГО, ред. М.Хом'яка на ІУ Зїзді, дня 30 червня 1983 р., Торонто виявив справді незвичайно живу та багатогранну й ініціативну його діяльність, передусім широкий засяг зв'язків з усіма нашими церковними та світськими установами. До нової управи ввійшов бл. п. ред. М.Хом'як автоматично, як колишній голова, а в додатку він очолив Статутіву Комісію, яка мала завдання впродовж наступної календші розглянути та ширше розпрацювати організаційну структуру РУГ.

Та інша була воля Всевишнього... Покійний ред. Михайло Хом'як народився 12 серпня 1905 року в селі Стронятині на Львівщині. Правничу освіту здобув у Львові та працював конспіктивом в адвокатській канцелярії ади. Блавацького в Сяноку. Звідтля прислав надзвичайно цікаві репортажі із життя Лемківщини до львівського «Діла». Як знаємо, наша найдалша на захід висунена земля була тоді між війнами, як і тепер, предметом заподадливих денационалізаційних заходів поляків. Тим і важливіші були ш репортажі.

Переїхавши до Львова, бл. п. ред. Хом'як став наймолодшим тоді членом редакції «Діла», цього тоді найповажнішого українського щоденника.

У час першої більшовицької окупації Галичини редагував у Кракові українські «Краківські вїсті» (спершу тижневик, згодом щоденник), а з вибухом німецько-більшовицької війни повернувся до Львова, де став членом редакції «Львівських Вїстей». На новин, та вже й достягній своїй еміграції в

І Професіоналістів в Торонто.

Був керівником гурту професійних членів організації та її симпатиків, здобушиши у тому гурті довіру і пошану, завдяки своєму характерові. З того гурту виходили різні господарські ініціативи, в яких брав живу участь. Був керівним уділовцем української гуртіни ЮБА, членом-уділовцем кред. спілки «Будучність», Коомоніті Траст Ко., Українського Культурного Центру, де був багато разів — зокрема на початках — головою річних бенкетів цієї установи і будівничим видавництва «Гомін України».

Ця коротка згадка про Степана не вичерпує всіх проявів його діяльності, менше важливі залишилися напевно в пам'яті його друзів, приятелів і знайомих.

Завжди ініціативний, підприємчий, веселий, товариський — завоював для себе прихильність, пошану і любов, мабуть, усієї української громади міста Торонто, Канади і інших країн, де мав багато приятелів, друзів і знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!

Гомін України

СТЕПАН РОШКО

Степан Рошко народився 4 липня 1914 р. в селі Конохові, Стрийського повіту, Зах. Україна. Гімназіальне навчання, спершу в Стрії, закінчив Іспитом зрілості в Дрогобичі у 1942 р. Працював 13 літ в системі «Маслосоюзу» як абсолютний Молочарської школи в Стрії (1935-36), спершу як технік в районній молочарні в Журавні, опісля як технічний управитель в Медичних, а в 1941-44 рр. у Криничі й Дрогобичі. Емігрував до Німеччини, де в Регенсбурзі два роки студіював економію в УТГГ.

У 1947 р. виїхав до Канади, де працював як секретар ФД-УК і організатор Убезпеченої компанії Взаємна Поміч. Після переїзду з Вінніпегу до Торонто оснував в 1950 р. українську книгарню «Арка», де спільно з співласником працював до останнього часу.

В Торонто, Степан одружився з Марією з дому Головата.

В часі свого побуту в Канаді Степан брав живу участь в суспільно-громадській, господарській та політичній діяльності. Не раз на провідних ступенях. Активний і провідний член ОУН. Він присвятився двом діянням: допомога поневоленій Україні та господарським починанням і установам. Допомога Україні була для нього завжди дуже важливою і працюючи в системі (ОУН) багато допомагав потребуючим.

Був членом багатьох українських організацій, співосновником Пласту в Канаді. Був членом і працював в організаціях Українського Визвольного Фронту: ЛВУ, СУМ. Своєю часу брав живу участь в Спортивному Т-ві Україна. Був членом, а також на прогзати певного часу членом Управи Українського Клубу Бизнесменів

Мужський хор в Конохові біля Стрия в 1934 р. Четвертий від ліва сидить Степан Рошко

Ред. Михайло Хом'як

Едмонтоні, Покійний розгорнув широку та багатогранну діяльність. Поруч із справами українського католицького патріархату, які стояли в нього завжди на першому місці, був довгі роки співредактором «Українських Вїстей», став постійним членом Канадського Наукового Товариства ім Шевченка, дописував до щоденника «Свобода» співпрацював з проф. В.Кубійовичем при редакції Енциклопедії Українознавства. Також співпрацював із «Пластом» та навіть викладав на курсах українознавства. Зредагував віршево великий збірник-пропам'ятку криту Українського Народного Дому в Едмонтоні, а в 1982 році — незвичайно гарно видану монографію про мистця Ю.Буманюка, який жив і творив в останні роки свого життя в Едмонтоні.

Попри всі вияви свого широкого та глибокого

Іван Керницький (Саторуч) та Микола Понеділок на огляді з Нью-Йоркських вистав перші Доявлялися на залі.

Іван Смолій-

ДВІ ДОШКУЛЬНІ ВТРАТИ

А. Юрник.

Місяць лютий цього 1984 року мовити, „наскоку“, а Ікер „брав за справді „лутував“, бо забрав у потобіччя аж двох наших письменників: Івана Смолія й Івана Керницького-Ікера. Обидва письменники своєю творчою діяльністю сполучали з видатною працею в українській періодичній пресі: Іван Смолій як автор перелових статей і редактор часопису „Народна Воля“, а Іван Керницький — як довгочасний фейлетоніст щоденника „Свобода“ і гумористичного журналу „Лис Микита“.

Хоч мій особисте знайомство з обома названими письменниками датується початком 50-их років, коли я жив у Нью-Йорку, проте зустрічалися ми дуже рідко, бо я невловті виїхав до Каліфорнії, на протилежний край Америки, і наші зустрічі бували лише при нагоді якихось з'їздів чи імпрез. Але від самого першого контакту залишилася в моїй пам'яті те мило враження, яке на мене, надніпрянця, справили ці обидва сини галицької волости, шилом позбавлені „п'ємонтської агресивності“, що давала і дає себе відчутти у деякого з їхніх земляків. Скажу більше: І. Смолій та І. Керницького цінувала в поведінці найперше скромність, душевна теплота і, сказати б так, завбачлива, м'яка інтелігентність.

Цікаво виглядав „дуст“ прилюдних виступів Ікера і св.пам. Миколи Понеділка. Останній половив слухачів вже самою своєю появою, так би мовити, „наскоку“, а Ікер „брав за живе“ поступово, деколи аж напричому, коли більш солідна, вдумлива частина аудиторії вже добре „вслушалась“ у зміст і характер Ікерового виступу.

Не знаю — чия це була ініціатива і заслуга — покинути Ікера на співробітника-фелетоніста до щоденника „Свобода“ (після відходу Романа Кулічинського), — але треба признати, що це вишло на добре: Ікер вчасно і дотепно „ловив на перо“ події емігрантських буднів, бувши великим спостережливим і працелюбним співробітником.

Великою працездатністю відзначався також Іван Смолій. Не маючи наміру полавати тут огляд його суто письменницької і журналістичної діяльності, я хочу підкреслити її багатогранність і солідність, що вказує на високе чуття відповідальності перед громадою і власним сумлінням. Під цим оглядом невчасно згаслий автор „Неспокійної осені“ (останній великий твір Ів. Смолія) може бути (повинен бути!) взірцем для молодих адентів письменницького пера в нашій громаді.

Жаль, дуже жаль, що відійшли в потобіччя ці видатні трудівники культурної ниви, справжні патріотичесборники і миті, шляхетні люди. Українське суспільство дієспори довго зберігатиме про них пам'ять; не забуде їх також Соборна Україна.

Український Голос

ПОМЕРЛА ПИСЬМЕННИЦЯ МАРІЯ СТРУТИНСЬКА

В суботу, 5-го травня 1984 року, у Філадельфії померла на 86 рош життя письменниця і журналістка св.п. Марія Струтинська, яка користувалася теж псевдонімом В. Марська.

Починаючи від 1922 року, М. Струтинська поміщувала свої статті, оповідання і нариси в багатьох західноукраїнських часописах до 1939 року. Від 1937-39 була редактором журналу „Українка“, літературно-мистецького журналу „Наші Дні“. В 1944 році написала і видала повість „Бура над Львовом“. На еміграції також друкувалася у різних газетах.

М. Струтинська, з роду Навроцька, народилася в 1897 році в містечку Долина, західна область України. Крім своєї письменницької і журналістичної праці, вона цікавилася громадськими справами, а особливо розвитком і працею Союзу Українок і його пресового органу „Українка“.

Парастас був відправлений у вівторок, 8-го травня в похоронному заведенні Насевича при Френклин вулиці о год. 8-й вечора. Похорон в середу, 9-го травня, о год. 9-й рано, до церкви Пречистої Диви Марії і на цвинтар Факс Чейсі.

Покійна залишила в жалобі велику родину і численну українську громаду.

МАРІЯ СТРУТИНСЬКА

**ВІСТІ З УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ФОНДУ
ІМ. І. ФРАНКА В ШИКАГО**
ПОЗНАЙОМТЕСЬ З УКРАЇНСЬКИМИ ПИСЬМЕННИКАМИ

UKRAINIAN LITERARY FUND

Дм. Грушецький

З Румунії до Чикаго по нагороду

"Єсть Бог і єсть він Богом моїм!
Його в серці своїм чую,
В Ньому в днюю, з Ним ночую,
Він береже мене, моя мати!
Що в роблю, Він мусить знати,
Що в роблю і що говорю.
Він в моїх радощах і горю,
Він в моїх думках, в моїх мріях
І в моїх малощах, надіях..."

"У зорях небесних великий
закон
Написаний, золотомий,
Закон над закоми Свй рідний
арай
Нед все ти повинен любити"

Степан Ткачук

того, що наступило.
Тепер встав сам герой вечора — Степан Ткачук і почалося знайомство з життям наших людей в Румунії. Тут було багато нового для нас. Він нам розкрив новий світ, принаймні для більшості з нас, нове поняття про життя українців в Румунії та про їхню духовну силу. Наші люди там добре тримаються. Там є і школи, і церкви, і театральні гуртки, і газети. В деяких великих селах тільки жандарми і лікар не українці, та й то мусять вчитися по-українськи, щоб порозумітися з людьми. Влада навіть платить за українські книжки дітям.
Культурний центр українців такий в Бухарешті. Там є організація пись-

менників, друкарня, багато професіоналів. Влада фінансує друк творів наших письменників. Церкві переважно православні, а католицькі не можуть належати до Риму, тільки до Бухарешту.

Це все нам було великою несподіванкою. Тут стало нам ясно, що нам бракує контакту з країнами нашого поселення.

Та найлучче радувало нас те, що з розповіді відчувався великий пієтизм до Шевченка. Шановний гість назвав його нашим міжнародним пашпортом. Всюди по селах вичають Шевченка з великою пошаною. Дуже зворушливо було слухати „напучування“ (повчання) нас: що ми мусимо триматися, плекати національний дух, не забувати Шевченка і пол.

Розповідав про відвідини Києва та Львова, про знайомство з поетами. Дуже чутливо розповів про смерть Івасюка, свого близького земляка, та про величний похорон його. Тут ми відчули великий біль і... багато недовольств.

На кінець наш дорогий гість прочитав декілька своїх віршів. Його мова літературна, але вимова якась особлива, мабуть вплив розмовної мови румунської. В тих віршах ми відчули знову силу патріотизму, любови до своєї мови й культури, і, знову таки, пієтизм до Шевченка. Ми сиділи захоплені, задоволені, горді!

Познайомив нас з виданнями, пропонував передплачувати їхні журнали та запрошував прийти до них. Обіцяв бути добрим гідом, бо працює на залізниці, то має даровий проїзд по країні. З гордістю підкреслював, що його рід (Ткачуки) походить ще з часів князя Данила, на що, мовляв, є документи.

Після церемонії вручення нагороди, що була закріплена на півку, люди довго ще гуторили з ним, і дехто навіть „мірявся“, чи зміг би його „подужати"... Дуже гарний, симпатичний і корисний вечір!

Що не кажіть, а Фонд ім. Франка в Чикаго такий робить дуже добре діло. За 25 років існування нагород-

Мр. Теодат Школьник,

Щедрий Жертводавець

Мр. Теодат Школьник, член Ради УЛФ Фонду ім. І. Франка в Чикаго, пожертвував дотепер 5,000.00 дол. таким українським Установам (по 1000 дол.): Український Інститут Гарвардського Університету, Енциклопедія Українознавства в Сарселі, США - Стипедійна Акція, Український Національний Музей в Чикаго, Український Літературний Фонд.

Крім того, пожертвував 600.00 дол. (по 100) для: НТШ в Америці, Об'єднання Українців „Самопоміч" - Відділ у Чикаго, Т-в а „Свята Софія" у Філадельфії, Українського Музею - Нью-Йорк, Фундації УВУ - Нью-Йорк, Пласту - Відділ у Чикаго.

жено 50 письменників, а 40 відзначено на суму 55,000 дол. Крім того ще \$3000 видано письменникам у скрутному матеріальному стані. А скільки таких шквалів вечорів цей Фонд організував! Це такі солідна діяльність. Тут чи не найважливіше було придбання грошей. Їх жертвували наші установи та поодинокі люди, що розуміють вагу цієї діяльності.

Душею Фонду є його незмінний голова — Адам Антонович, справжній ентузіаст цього діла. Нехай же щастить і надалі нашіму Літературному Фондові ім. Івана Франка! Якщо Шевченко є наш міжнародний пашпорт, то Франко — печатка на тому пашпорті.

Український Голос

СКЛАДАЙТЕ ПОЖЕРТВИ НА ЛІТЕРАТУРНИЙ ФОНД ІМ. І. ФРАНКА В ШИКАГО

ПРОГОЛОШЕННЯ

ЛІТЕРАТУРНИХ КОНКУРСІВ

Новий Шлях

Правління Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чикаго проголосило в дні 4-го грудня 1982 р. у Філадельфії сьомий Літературний Конкурс на найкращі твори, що вийшли друком в рр. 1982 — 1984. Останній реченець надсилання творів: останні дні січня 1985 р. Склад членів журі і реченець роздачі нагород буде проголошений згодом.

Призначені нагороди за українські прозові твори:
Перша нагорода — 1.750 дол.
Друга нагорода — 1.250 дол.
Третя нагорода — 750 дол.

За поетичні твори:
Перша нагорода — 1.750 дол.
Друга нагорода — 1.250 дол.
Третя нагорода — 750 дол.

Для дітей і молоді:
Перша нагорода — 1.000 дол.
Друга нагорода — 750 дол.
Третя нагорода — 500 дол.

За драматичні твори: сьомий нагорода — 1.750 дол.

За переклади в чужій мові — дві нагороди:
Перша нагорода — 1.500 дол.
Друга нагорода — 1.000 дол.

За музичний твір у пам'ять С. Людкевича одна нагорода: 1.500 дол.

За працю в чужій мові з українською тематикою: одна нагорода — 1.500 дол.

За працю з історії України — одна нагорода — 1.500 дол. (в розпорядженні УІТ-ва)

Для письменників в Україні — поезія і проза — по 2.000 дол.

У конкурсах УЛФ беруть участь письменники з усіх країн поселення у вільному світі. Автори з української літератури, які бажають взяти участь у згаданому Конкурсі — мають прислати по 8 прим. своїх творів. Всі інші зазначені вгорі ділянки — письменники мають прислати свої твори по 4 примірники. Все листування в цій справі просимо переслати на адресу секретаря УЛФ, яку подаємо нижче.

Український Літературний Фонд ім. І. Франка в Чикаго — у зв'язку з 1000-літнім Ювілеєм Хрищення України — проголошує 8-ий Конкурс на драматичні твори українських письменників в Україні і у вільному світі, а саме:

1. Лібретто до опери — нагорода 2.000.00 дол.
2. Драматичний твір — нагорода 1.500.00 дол.
3. П'єса для дитячого театру — нагорода 1.000.00 дол.

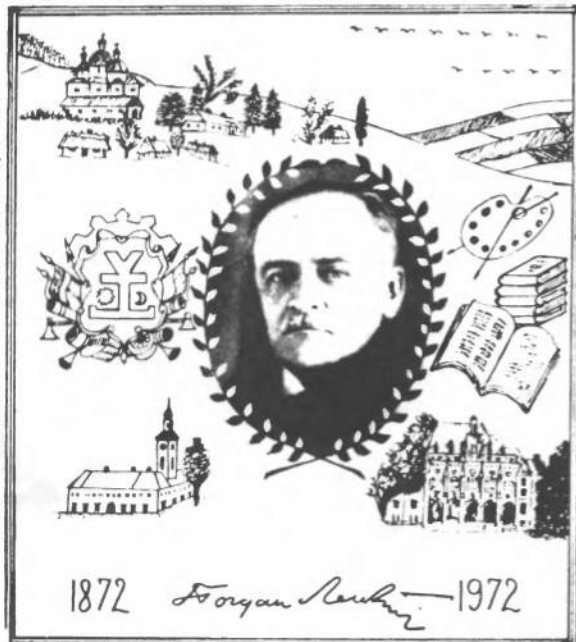
Тема творів: "Героїка боротьби українського народу за суверенну християнську Україну".

Три примірники твору, не менше трьох дій, друковані або машинописні, просимо прислати на адресу секретаря УЛФ не пізніше — 30 червня 1986 р. Склад Літ. Журі й день роздачі нагород подамо в наступних комунікатах.

За Правління УЛФонду ім. І. Франка

Адам Антонович, голова,
Рома Турянська — секретар
2431 W. Rice St.
Chicago, Ill. 60622, U.S.A.

У СОТІ РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО

Заходи Фондації ім. Богдана Лепкого при НТШ

Богдан Лепкий **НЕ ЗАБУВАЙ!**

Хоч ти живеш далеко на чужині,
Де інші люди та інший звичай,
Про рідні ниви, гори, ріки сині
Не забувай! Не забувай!

Хоч ти багатий і свободний нині,
За океаном віднайшов свій край,
Про тих, що там, у рідній Україні,
Не забувай! Не забувай!

Також і українська еміграція у Німеччині має свого кінорежисера й продуцента в особі п. Івана Процика з Мюнхену. Пан Процик почав цікавитися кінематографією ще з гімназійних років. В 1949 році він успішно провів перший свій документальний запис з'їзду, що зібрався у десяти роковини першої матурки Львівської Малої Духовної Семінарії в Мюнхені. Він тоді записав Архидієцесу Службу Божу й ділові наради цього з'їзду, що проходили у присутності й під протекторатом першого ректора цієї семінарії — Архископа Івана Бутка. Згодом п. Процик працював у різних німецьких кінопродюкціях, як наприклад, Артфільм, Ді 56 фільм, Шонгерфільм тощо. З 1959 по 1961 рік п. Процик був асистентом відомого швейцарського фільмового режисера Віктора Бореля, чоловіка української письменниці Семаси - Борель. Віктор Борель був відомий в Європі майстерністю своїх документальних фільмів. Його можна було б поставити на рівні з америкайцем Флегерті чи зі шведом Суксдорфом, що широко відзначалися в цій діяльності кінематографів. Пан Процик має свій власний стиль праці й його фільми стоять на висоті сучасних вимог кінематографії.

Треба сказати, що монтаж документально-культурного фільму є майже в кожному випадку невідчужим завданням, бо в ньому бракує сенсаційності й тому його трудно оживити й виконати так, щоб він міг захопити глядача й рівночасно бути вірним історичним записом. Для нас, українців, що де масо широко щоденної преси, такі фільми мають велике значення, бо вони не тільки передають більше, як це може зробити наша преса чи навіть історичні записи. Перед нами на фільмі пересуваються живі люди, з усіх мислей ми чуємо їхні думки.

Одним з кращих документальних фільмів п. Івана Процика є „Дім Української Науки“, прем'єра якого відбулася 22-го липня 1965 року. Цей фільм висвітлював п. Процик також цього року курсантам і студентам Українського Вільного Університету. „Дім Української Науки“ — це незвичайно цікавий і тематично й технічно добре опрацьований фільм, який показує глядачам працю наших науковців, які жертвенно й з самопосяганням досліджують українську культуру й передають її українцям і світові. Цей фільм починається кадром, на якому бачимо німецькі культурні й освітні установи Мюнхену, деякі наші громадські установи й акції Дім Науки, де розмістилися три наші наукові інституції: НТШ, УВУ й УТГГ. Замітним кадром цього фільму є урочистість посвячення й відкриття Дому. Фільм „Дім Української Науки“ є замінний не тільки гостротою й ясністю образу та чистотою звуку, але й технікою монтажу окремих кадрів. Звукові частини мають природний характер і в цілому роблять вражен-

ня добре збалансованого цілого.

Почавши з 1959 року п. Процик накрутив наступні фільми: (1) Канонічне встановлення Апостольської Екзархії для українців католиків у Німеччині й інтронізація першого Екзарха. Ординарія Кир Платона Корниляка (1959), (2) Українські дні в Римі; Посвячення Малої Семінарії; Українська Єпископська Конференція в Римі, присутніх десять єпископів (1959), (3) Похорони Степана Бандери (1959), (4) УВУ — Ректор проф. д-р Іван Мірчук; Союз Українських Студентів у Німеччині (1959), (5) Похорони професора Івана Мірчука (1961), (6) Професорський Збір УВУ; Надання почесного докторату професору Гр. Ващенко (1961), (7) 75-ліття Ректора проф. д-ра Юрія Панейка (1961), (8) П'ята Сесія УНР в Україні (1961), (9) 150-ліття М. Шашкевича (1961), (10) 10-ліття О. середку СУМ-у в Ульмі (1962), (11) Пресова конференція на звільнення Митрополита Кир Йосифа Сліпого (1962), (12) Перший Збір Українців Німеччини в Штутгарті (1962), (13) 50-ліття пам'ятника сивожупаникам у Раштаті (1965), (14) Другий Збір Українців Німеччини в Мюнхені (1965), (15) Перший Збір Парафіяльної Молоді в Ке-вігштаті (1965), (16) Український Париж (1965), (17) Ательє Гр. Крука; Прошання Сев. Борачка й три останні фільми, накручені цього літа: (18) Урочисте закінчення Других Літніх Курсів Українознавства в УВУ в Мюнхені. (19) 55-ліття Українського Пласту

Процик Іван

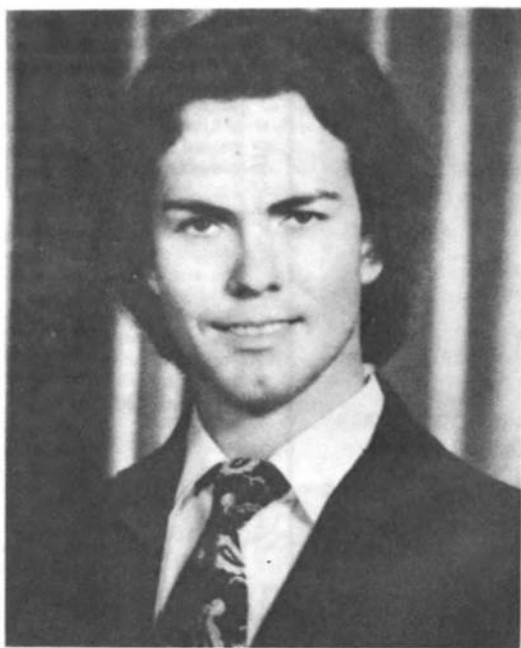
й 80-ліття проф. О. Тисовського й (20) СУМ — Летюче - Рейдуючий Табір.

Всі згадані фільми мають велику документальну вартість і є поважним причиною до історії українського життя в Німеччині, частково в Італії й у Франції. Вони, на мою думку, заслуговують, щоб українська громада, розпоршена в світі, їх побачила, а фахівці фільмової справи ширше оцінили вартість праці п. Процика. Про фільми, які я мав нагоду бачити, можна ширше сказати, що це добре професійно виконані кадри, які було б дуже цікаво показати зокрема на американському континенті, щоб могли їх порівняти з кадрами канадських і американських українських фахівців кінематографії.

Продюцент і режисер Іван Процик є сином священика й походить з Грималова. Перед війною він ходив у Львові до Малої Семінарії. Після війни студював в Українському Вільному Університеті в Мюнхені на факультеті права і суспільно-економічних наук, де закінчив економічні студії.

Володимир Жила

ВІТАЄМО З УСПІХОМ!

Мр. Олег Сидор

П'ятнадцятого лютого 1984 р. в Нортгері Іллінойс Університі Декальб, Ілл. відбулася магістерська виставка скульптури Олега Сидора. Від комісії мистців він отримав визначну оцінку й першу грошову нагороду. Олег працює в цьому університеті як асистент-професор н. відділі "Фіне Арт анд Паінтінг". З цієї радісної нагоди ширше вітаємо та найкраще побажання в його надійній мистецькій творчості складають йому родичі, д-р Павло і д-р Юлія Сидорі, сестра, д-р Наталія з чоловіком д-ром Давидом і донечкою Юлею, з Даллас, Техас; хресна мама і тета Ірена Ракуш, з чоловіком Миколою з Маямі, Флориди; хресний батько, д-р Іван Горохівський з дружиною Іванною; члени родини та товариші-мистці з Українського Інституту Модерного Мистецтва в Чикаго, Ілл., якого Олег є членом меценатом.

П'ятнадцятого лютого 1984 р. в Нортгері Іллінойс Університі Декальб, Ілл. відбулася магістерська виставка скульптури Олега Сидора. Від комісії мистців він отримав визначну оцінку й першу грошову нагороду. Олег працює в цьому університеті як асистент-професор н. відділі "Фіне Арт анд Паінтінг". З цієї радісної нагоди ширше вітаємо та найкраще побажання в його надійній мистецькій творчості складають йому родичі, д-р Павло і д-р Юлія Сидорі, сестра, д-р Наталія з чоловіком д-ром Давидом і донечкою Юлею, з Даллас, Техас; хресна мама і тета Ірена Ракуш, з чоловіком Миколою з Маямі, Флориди; хресний батько, д-р Іван Горохівський з дружиною Іванною; члени родини та товариші-мистці з Українського Інституту Модерного Мистецтва в Чикаго, Ілл., якого Олег є членом меценатом.

ІНДИВІДУАЛЬНА ВИСТАВКА Я. КРЕХОВЕЦЬКОГО

Гомін України

Яків Креховецький

Yakiv Krekhovetsky

В галерії КУМФ у Торонті індивідуальну виставку Якова Креховецького відкрила Люба Гой 12-го лютого 1984 року у привності численної публіки, що постійно відвідує виставки образотворчого мистецтва і щораз краще сприймає його добрі зразки. Виховати публіку, що споживає мистецтво, — це не менше важлива справа, як виростити творців мистецтва. Бо справжній розвиток можливий лише в атмосфері співдії творця і глядача.

Яків Креховецький виставив п'ятдесят творів, виконаних в олійній техніці. Більшість його праць присвячена краєвидам, що домінують на його виставці своєю лірично-настроєвою тематикою. Решта творів — це або портрети, або мертва природа, основно — квіти.

Відносно стилю у Креховецького можна помітити дві тенденції. Перша студійна, в якій мистець іде слідами імпресіоністів, вивчаючи природу за законами її, сенсорально схопленої поверховності, з світлістю та кольоровою перспективою, яку диктує пора дня, стисліше кажучи, світло сонця і тіні;

друга — шукання власного вислову, в якому мистець перелає вагу локальному кольорові понад час, дію сонячного світла, вплив його на кольористичні розв'язки, і контрастує окремі площі образу, як графік, стилізуючи природу, чи накладаючи їй власну візію. Цим наближається Креховецький до експресіонізму, що дозволяє йому активно реагувати і висловлюватися у трактуванні образу природи і її поверховності. Креховецький належить до мистців, які упрощують і узагальнюють природу, ніби примітивізують її, що у фаховій мистецтвознавчій літературі має назву теж „наївного“ мистецтва. Наївність або ширість у мистецтві високо цінувалася, починаючи від французького клясика того стилю Жан-Жака Руссо, що в мистецтві кожного народу має своїх представників. На еміграції, саме в такому стилі, виявився український мистець Сергій Трохименко. Його праці, як і в Якова Креховецького, відзначалися подібними властивостями стилю, глибоким відчуттям вальору, та чистими кольоровими розв'язками майже інтуїтивного характеру. У їх працях, локальних розв'язок кольору, позбавлених

світлістю та повітряної перспективи, втрачається третій вимір і образ стає двовимірним. В деяких образах Креховецький стилізує предмети природи, як дерева, а навіть листя дерев, обводячи контуром, що було властивим як у візантійському так і в мистецтві раннього ренесансу, а в часах нашого відродження в школі українських монументалістів. Очевидно, його стиль ніяк не пов'язується ані з монументалістами, ані з раннім ренесансом, ці елементи стилю особливо виразно виступають у нашого Трохименка, або у Никифара Криницького. У Креховецького теж так трактована вода у його потоках, хмари і каміння, і все ним створене показане власним осмисленням природи та висловом власного стилю.

Знайти власний вислів — це найважливіше у творчості мистця, бо в тому його власний стиль, його індивідуальність. При тому, треба підкреслити, що його вислів пов'язаний з відчуттям колору, що в малярстві вирішально про якість твору.

Яків Креховецький не наслідує, але творить.

В. С.

Рефлексія ставу. 1978 р., 75x100 см

Батьки Олега й Наталки — д-р Павло і д-р Юлія Сидорі — відомі лікарі, меценати церковних, наукових та культурно-мистецьких установ. Редакція „Екрану“ та Правління Українського Літературного Фонду складають Родині Сидорів щире подяку — нехай їхня жертвенність послужить прикладом і заохотою для других, особливо для наших градуантів — сьогодні молодих професіоналістів.

Від Редакції ЗВЕРНЕННЯ

ДО БАТЬКІВ, МОЛОДІ ТА ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА
ДО ВАС, ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Змаг за дальшу появу нашого ілюстрованого журналу „Екран” вперто продовжують спільно з редакцією наші співробітники, передплатники, приятелі та його читачі. Всі вони безкорисно дають свою працю для журналу.

Під кінець минулого року і продовж цього року ми одержали значно більше пожертв як у минулих роках. І цими жертвами на пресовий фонд і внесками на передплату сплатили ми повні дві залеглі рати за попереднє число та (вплатили) — першу рату за це останнє 128-130 число, що ще появляється в цьому 1984 році. Поіменні списки датків на передплату і на пресовий фонд постійно містимо на редакційній сторінці кожного числа.

Збільшені останніми часами ціни за друкарські роботи, за папір і за пошту захитали до осн. наші фонди. Цих 60 фондів заледве вистачало на покриття друкарських і поштових оплат. — До тих всіх перешкод долучилися й клопоти з кольпортерами. — Досвідчені кольпортери-сенйори, громадські працівники, покидають наші ряди, відходячи у засвіти або ж із перетомлення. Молодших кандидатів на їхні місця сьогодні дуже важко підшукати. Маємо цілий ряд найбільших українських громад в Нью-Йорку, Філадельфії, Детройті, Клівленді, Льюс Анджелесі, Рочестері, Вискансин, Вінніпегу, Едмонтоні і Монреалі, що від

рялу літ не мають кольпортерів, не говорячи вже про менші українські громади. Знаємо всі, що кольпортери творять під цю пору основну фінансову базу Видавництва, а не книгарні, що їх відвідує менше як скромне число зацікавлених українським друкованим словом читачів.

Також годиться згадати хоч кількома словами і про шкільні надбудови і управи українознавчих шкіл, батьківські комітети, виховні та громадські установи, що є відповідальні за виховання нашого молодого покоління на еміграції. З прикритістю треба ствердити, що вони впродовж 24 літньої появи нашого виховного журналу ані разу не сказали свого авторитетного слова про потребу існування його для нашої спільноти у вільному світі.

Мимо всіх тих згаданих перешкод все таки ми віримо, що нам пощастить спільними силами перебороти ці всі труднощі. Тому саме ввічливо просимо всіх свідомих громадян активно включитися в ряди співробітників, передплатників та читачів „Екрану”. Віримо, що наше прохання до Вас, Шановні Громадяни, не залишиться „голосом вопіючого в пустині”, але що „Екран” стане приятелем кожної української родини.

За редакцію
Адам Антонович

Президент Реген зустрівся з В. Дудичем

Чикаго. Під час свого перебування в Чикаго, президент Роналд Реген знайшов час зустрітися і поговорити з Володимиром Дудичем, республіканським кандидатом до сенату стейту Ілліной від 7-го легіслативного округу. Під час їхньої зустрічі в місцевому Гаст Рідженсі готелі, президент Реген висловив своє зацікавлення мешканця-

ми північного заходу Чикаго.

„Президент пояснив, що він поділяє наші традиційні цінності і буде далі працювати з нами для збереження стабільності в Уряді та здорового економічного розвитку. Мені припала честь бути між одиницями, яким дозволено особисто розмовляти з Президентом.” — сказав Дудич.

В. Дудич кандидує на сенатора в Ілліной

Дудич

Чикаго. Володимир Дудич, поліцейний детектив в Чикаго і президент Спільноти Українсько-Американських Поліцейців проголосив свою кандидатуру на сенатора Іллінойської стейтської легіслатури із 7-го легіслативного округу на північному заході Чикаго. Це його друга спроба здобути поліцейне становище.

У його першій кампанії на становище мейєра округу Чикаго минулого року, В. Дудичеві бракувало тільки чотири голоси, щоб перебороти тодішнього алдермена Республіканська партія Ілліной була настільки захоплена його успіхом, що заохочувала його взятися за легіслативну кампанію. Вияви підтримки околиць мешканців із самих початків переконали його вступити в цю нелегку кампанію.

„У минулому наша громада мусіла звертатися до політиків інших національностей заступати наші інтереси”, — сказав Дудич.

„Вже найвищий час, щоб нове покоління українських американців почало активно працювати в американському політичному процесі. Це також наш обов'язок, в українсько-американському суспільстві, особисто і як цілість підтримувати своїх власних кандидатів, якщо ми хочемо рости, як інші етнічні групи, і закріпити своє належне місце в американській політичній системі”.

Пожертви на кампанію В. Дудича, які можна отримати з податку, слід вислати на адресу: Citizens For Dudyecz, 5211 W. Lawrence Ave., Chicago, Ill., 60630.

ІЗ ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Sen. Percy

CHARLES H. PERCY, Illinois
UNITED STATES SENATE
Washington, D.C. 20510

January 31, 1978

Dear Adam:

I greatly enjoyed seeing you and particularly appreciated your son's giving me an autographed copy of "EKARAN", your Ukrainian magazine for youth and adults. I'm ever so glad that it is in English as well as Ukrainian, as it gave me a good opportunity to review the many activities of interest to Ukrainians.

**ЛЕОНІД ПЛЮЩ
СТАВ
ГРОМАДЯНИНОМ
ФРАНЦІЇ 1982**

Париж, Франція. — Відомий український дисидент, довголітній в'язень советських психіатричних заведень КГБ, автор і активний член Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи Леонід Плющ отримав в понеділок, 16 листопада, французьке громадянство. Його дружина і син також стали громадянами цієї країни.

Леонід Плющ, вибувши в січні 1976 р. з СРСР на Захід, побував в різних країнах світу і знайомився з працею української діаспори. Є дуже активним в обороні українських політичних в'язнів на конференціях, з'їздах, демонстраціях в європейських країнах.

PLYUSHCH

WFUWO Issues Stamps and Medallions

Toronto, Ont. — The World Federation of Ukrainian Women's Organizations, which unites almost all of the Ukrainian wom-

organizations in the world as part of the celebratory effort. A similar design has been produced on commemorative stamps (in both

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

en's groups in the Free World, began last year to commemorate and celebrate the 100th anniversary of the Ukrainian feminist movement. The movement was initiated by Natalia Kobrynska in 1884 in Ukraine. N. Kobrynska's portrait appears on commemorative medallions, which have been distributed to various women's

languages. English and Ukrainian). This portrait was made by artists Mykhajlo Dmytrenko and Roman Zavadovych, Jr. The medallion and stamps can be acquired by writing to: World Federation of Ukrainian Women's Organizations, P. O. Box 261, Postal Station "M", Toronto, Ont., Canada M6S 4T3.

**ЗВЕРНЕННЯ-ПРОХАННЯ
В ОБОРОНІ ВАЛЕРІЯ
МАРЧЕНКА ДО СВЯТІШОГО
ОТЦЯ ІВАНА
ПАВЛА II, ПАПИ
РИМСЬКОГО**

В крайній розпучі мати в'язня вислала до Святішого Отця Папи Римського Івана Павла II — телеграму з благанням про поміч її синові — такого змісту: Ваша Святосте,

Мій син справжній практикуючий християнин, котрий ніколи не зламав жадних основних прав Христової віри. Його вже вдруге засудили на 15 років ув'язнення. Він помирає повільною смертю у в'язниці. Старався він все своє життя, щоб добро і справедливість запанували. У Ваші руки складаю мої надії на поміч. Благаю рятунку для Валерія Марченка.

Його мати
Ніна Марченко

17 березня 1984,

**МІЖНАРОДНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ
В ОБОРОНІ
МАРЧЕНКА**

Інтернаціональна Амнестія звернулася до Міжнародної Асоціації Юристів про допомогу в обороні Марченка. Міжнародний ПЕН-Клуб, зактивізував справу оборони Марченка вже від деякого часу, та незабаром офіційно прийме його в членство своєї італійської секції. Минулого грудня в бюлетені швейцарського Інституту "Віра в іншому світі", поміщено коротку статтю про Марченка зі закликом до читачів писати в його обороні до Київського Окружного Суду і до Начальника КГБ Укр. РСР.

Група "Міжнародна Християнська Солідарність" теж підняла акції в справі Марченка.

ВІСТІ СФУЖО

Редагус пресова референтура СФУЖО

У 100-ЛІТТЯ У.Ж. РУХУ

Відзначаючи 100-річчя українського жіночого руху СФУЖО видає минулого року металеву відзнаку з портретом Н. Кобрянської, яка була поширена жіночими організаціями по всьому світу.

Цього року СФУЖО вклало марки-наліпки також з портретом Н. Кобрянської, англійською та українською мовами, що їх мистецько оформили мистці Михайло Дмитренко і Роман Завадович, мол.

Відзнаку та марки-наліпки можна набувати пишучи на адресу: World Federation of Ukrainian Women's Organizations, P.O. Box 261, Postal Station "M", Toronto, Ont., Canada M6S 4T3

"ЖІНОЧИЙ СВІТ", ЧЕРВЕНЬ 1984, Ч. 6

Наша єдність

буде найбільшою силою

Malone Art Gallery Celebrates Opening

Sunday, November 14, the official opening of the Malone Art Gallery took place, with a presentation of the works of Walter Balas, an artist distinguished in the field of Graphic Arts. The opening of the gallery was co-sponsored by the Committee on Cultural and Intellectual Affairs and the Department of Art and Art History.

Officiating at the opening ceremony were Sr. Raymond McKay, President of Marymount College, Father John Clark, Academic Vice President of Loyola University, Mrs. Mary Parent, chairman of the Art and Art History Department, and Mr. Stewart Backtelle, director of Public Relations, who acted as Master of Ceremonies.

Rev. John Clark, S.J., vice-president of Academic Affairs paid special tribute to the late Rev. Lorenzo Malone, S.J., former president of Loyola University and after whom both the Art Gallery and the Student Center is named. Mrs. Mary Parent, chair-

man of the Art Department had the privilege of introducing Walter Balas to those in attendance. Special recognition was paid to Ron Young of the Art Department who was particularly responsible for designing and constructing the gallery, and to Irene Zmurkevych, coordinator of Cultural Affairs for the campus.

In an interview, Irene Zmurkevych indicated some of the obstacles that the committee had to overcome in order to establish the gallery. Primary among these was convincing University planners of the need of space for the gallery. The space finally provided for the gallery was very much in demand. The location will be ideal, according to Miss Zmur-

kevych, because the Loyola-Marymount Student Government has plans for a coffee shop adjacent to the Art Gallery, which will provide a pleasant complimentary atmosphere for both

November 22, 1971

After three years of intense effort the new Loyola Marymount Art gallery was finally opened on Sunday, Nov. 17. Present in the picture are, from left to right, artist Walter Balas, Rev. John Clark, Mrs. Mary Parent and Sr. Raymond McKay R.S.M.

LOS ANGELES LOYOLAN

HANDEL FILM CORPORATION

▶ ART IN AMERICA

TEN FILMS Each 28 mins., written, produced and directed by Irene Zmurkevych. Distributed (sale, rental) by Handel Film Corporation, (FN), 8730 Sunset Blvd., West Hollywood, Cal. 90069; and Omega Films Limited (FN), 32 Howden Road, Scarborough, Ontario, Canada M1R 3E4

Голівудська фільмова Корпорація „Гендел Філмс“ присилає до Чикаго своїх фільмових операторів для виготовлення нового фільму для дітей під заголовком **B is for Bread.**

Цей фільм є одною частиною цілого циклу дитячих фільмів, що називається „Фуд — А-3“. Цей фільм запроєктувала Оріся Жмуркевич-Антонович. — Вона закінчила фільмові студії на університеті Льюїоля в Лос Анджелес у Каліфорнії.

Опрацювала до сьогодні десять півгодинних фільмів для дітей і старших. Ця серія фільмів випущена під назвою „Art in America“ (мистецтво в Америці). Ці фільми були відзначені і нагороджені на різних фільмових фестивалях.

Перший фільм для дітей, фільмової корпорації опрацьований Орісею Жмуркевич в Голівуді в 1971 р. зветься „Чому не бути гарною?“

Цей фільм є ще й до сьогодні дуже популярний і є висвітлюваний по школах. Корпорація „Гендел Філмс“ просить Орісею Жмуркевич збагатити сюжет цього фільму.

Оріся Жмуркевич закінчила гайскул у Канаді, будучи в той час активною пластункою. Студіювала малярство у відомого мистця проф. Юліяна Буцманюка в Едмонтоні. У Торонто, Ванкувері і Вінніпегу студіювала мистецтво. З Вінніпегу переїхала до Лос Анджелес, де закінчила студії театрального мистецтва на університеті Льюїоля ступенем бакалавра (BA).

По закінченні театрального мистецтва закінчила і студії фільмового мистецтва здобуваючи ступінь „Мастер оф Артс“. А ще під кінець і по закінченні студій фільмового мистецтва працювала три роки як „Coordinator of Cultural Affairs“. Згодом започаткувала там-же першу галерію мистецтва на доручення університетських властей.

На відкритті галерії Оріся Жмуркевич зорганізувала малярську виставку покойного вже мистця Володимира Баяса. А малярські образи Баяса „Голод“ і „Апокаліпс“ використала у фільмі під заголовком „20 століття“.

В початках свого побуту в Лос Ан-

Irene Zmurkevych.

„Октоберфест“ у Каліфорнії

— Вже другий рік за порядком відбуваються в Лос Анджелес святкування, т. зв. „Октоберфест“. Ці святкування, як сказав директор „Октоберфест“, Армін Корбер, є влаштовувані на те, щоб мешканців Лос Анджелес запізнати зі славним фестивалем „Октоберфест“ у Мюнхені, Баварія, де він відбувається щорічно від 1810 р. В програмі „Октоберфест“ у Лос Анджелес входять — виставки промислових виробів, ручних виробів та інших предметів. В окремому будинку відбуваються заборони з музикою для молоді.

Зокрема проводиться тут констест краси, на якій

спеціально призначені судді вибирають королеву краси „Октоберфесту“. Цього року п'ять суддів обрали на королеву „Октоберфест“ 1967 — 24-літню Рену Алден. Це є артистичне псевдо українки — Орісі Жмуркевич, яка тепер студіює в Лос Анджелес, щоб отримати ступінь БА з театрального мистецтва. За вибір на королеву Оріся Жмуркевич дістала багато різних подарунків, а також оплачену летунську подорож до Європи й з поворотом. Оріся є дочкою д-р Степанії Жмуркевич, яка працює старшим бібліотекарем в університетській бібліотеці в Лос Анджелес.

Стується зліва: Армін Корбер, Посадник міста Сем Форті, Ірена Жмуркевич і президент злученого Європейсько-Американського Клубу Егон Айлерс.

Проф. Юліян Буцманюк

Artist J. Bucmaniuk - self-portrait
джелес вона виступала у театральних виставах і брала участь у телевізійних програмах. 1968 р. на імпрезі Американсько-Європейського Клубу під назвою „Octoberfest“ журі вибрало її королевою цього фестивалю. А одною з призначених їй цим клубом нагород, була безплатна чотиромісячна поїздка по Європі. Повернувшись з відтам зачала працю над своїм першим фільмом. В 1978 р. Оріся Жмуркевич вийшла заміж за д-ра Бориса Антоновича, що веде свою адвокатську канцелярію на спілку з д-ром Валентином Кашубою в Чикаго.

О. Жмуркевич і фотограф п. Мертен у Голівуді при фільмуванні: Art in America

Тут у Чикаго Оріся Жмуркевич закріпила у світлинах триста-милевий марш, зорганізований тоді стейтовим репрезентантом д-ром Борисом Антоновичем в обороні Валентина Мороза та українських політичних в'язнів московських тюрем і концентраційних таборів. В цьому марші з Чикаго до столиці іллінойського стейту — Спрінгфілду, брали участь два

американські стейтові репрезентанти: демократ В. Бовман і республіканець Д. Ендерсон, батько Бориса проф. Адам Антонович та частинно секретарка Бориса п. Оріся Бурдяк з одною американкою з республіканської партії. Оріся на новому місці далі опрацьовує фільмові проекти і дбайливо займається вихованням своїх дітей: Томи і Ані.

800-милевий марш з Чикаго до столиці Стейту Ілліной в обороні українських політичних в'язнів в серпні 1978 р.

Марш почався 2. VIII. 1978 р. з Марі-на Тавер у Чикаго. — На першій світлинці зліва бачимо представників телевізії і репортерів та стейтового репрезентанта д-ра Бориса Антоновича на інтерв'ю. На першій світлинці згори по правому боці — в повному маршовому виряді стоїть зліва: батько Бориса проф. Адам Антонович; Борис Антонович стоїть посередині з написом на спортивній сорочці на грудях:

Free All Ukrainian Political Prisoners.

pers.

Останній на світлинці стоїть стейтовий репрезентант В. Бовман. На другій світлинці згори по правому боці на прийнятті в честь стейтового репрезентанта Д. Ендерсона в залі „Старвед Рак Лодж” в Іллінойському Стейтовому Парку

Б. Антонович інформує численно зібраних гостей про ціль цього маршу, зорганізованого ним в обороні українських політичних в'язнів.

На останній світлинці справа стоять учасники магшв: Д. Ендерсон, Б. Антонович, Адам Антонович і В. Бовман.

В. Дзера — чемпіон шахістів

УЧАСНИКИ 18-го ШАХОВОГО ТУРНИРУ

ЗА ПЕРШЕНСТВО УСЦАК. РОЧЕСТЕР, 26-28 травня 1984 СИДЯТЬ ЗЛІВА: Р. ТИШОВНИЦЬКИЙ, Р. КУЗИЛЯК, Р. КУЦІЛЬ, Б. МИНДЮК, С. НОВАКІВСЬКИЙ, Б. НАЗАРКО, В. ДЗЕРА /першун цього турніру/.

ДРУГИЙ РЯД ЗЛІВА: М. ШВЕЦЬ, Б. ЧОЛІЙ, А. ГЛУХОВЕЦЬКИЙ, Р. КОЦЮБА, О. КОЦЮБА, І. ФЕДЬКІВ, /Прізвище нам невідоме/, О. МАРКІВ, Б. СТЕПАНЕНКО, Л. МАРКІВ, о. М. ПРОЦІК.

Цьогорічні шахові змагання Української Спортової Централі Америки і Канади відбулися в Рочестері, ЗСА, 26, 27 — 28 травня, з участю 16 шахістів. Господарем був Український клуб "Вест сайд".

Турнір відбувся в залі української католицької парафії св. Йосафата, добре зорганізований ланковим інж. Р. Кузиляком та С. Новаківським; технічним керівником був Богдан Миндюк з Торонто. Голова УСЦАК, Роман Куціль відкрив триденні змагання, які проходили швейцарською системою у п'ятьох турах.

Перше місце зайняв минулорічний чемпіон Віктор Дзера з результатом 4,5 точки на 5

можливих (нагорода \$300 перехідний трофей); друге Богдан Степаненко (нагорода \$200) — оба з СІ "Україна", Торонто. Третім місцем, по 3,5 точки, поділилися о. М. Процик ("Тризуб", Філадельфія) і Р. Тишовницький (Рочестер) — нагороди по \$50. Далі слідували: Б. Назарко, Б. Чолій (оба з СТ "Україна", Торонто) і С. Новаківський ("Тризуб", Філадельфія) — по 3 т.; Р. Коцюба, О. Коцюба (оба "Чорноморська Січ", Ньюарк) і О. Марків (Нью-Гейвен) — по 2,5 точки; Р. Куціль, Р. Кузиляк (оба Рочестер) і М. Швець (Монтреал) по 2 точки; І. Федьків (Рочестер) і О. Марків (Монтреал) — по 1 точці та А.

Глуховецький (Монтреал).

Як бачимо зі списку, на турнір з'їхалися шахісти з далеких місцевостей, шкода, що не могли приїхати заслужені майстри: д-р О. Попович, інж. Л. Блонарович, проф. С. Попель, Б. Бачинський та інші. У турнірі брали участь молоді шахісти: Б. Чолій (СУМ), М. Швець (СУМ), А. Глуховецький (Пласт). Нагороди вручували: Р. Куціль, Б. Миндюк і Р. Кузиляк. На загал господар турніру виконав своє завдання і всі його учасники були задоволені.

На 1985 рік місцем турніру буде "Союзівка"

Богдан Назарко
Vilne Slovo

Free Olympiad

Команда відбиванки УСК „Львів” Клівленд, що здобула першество Української Спортової Централі Америки й Канади в роках 1983 й 1984, чим виявилася найсильнішою українською командою в Америці.

Та сама команда, виступаючи на Олімпіаді Поневолених Націй в Торонто в липні ц. р. як „збірна українок” перемогла у фінальній грі збірну Литви вислідом сетів 2:1 й тим здобула золоту медаль переможця змагань.

На знімці стоять від ліва на право: Дарка Лшук, Леся Дармохвал, Уляна Когутяк, Катгуса Оленчук, Ліда Романчук. Клячуть в першому ряді ліва: Люба Завадівська, Маруся Ганич, Уля Лисняк, Рома Кассараба й Арета Голембйовська.

Куценька телеграма: „Шоc того квітня о 2-й годині ночі помер Григорій Китастий". З цієї години Капеля Бандуристів осиротіла й назавжди втратила свого мистецького керівника-диригента. Настали жалібні дні: Капеля відкликала заплановані концерти й повним складом прибула до Бавид Бруку, щоб попрощатися зі своїм довголітнім диригентом-творцем.

Як відомо, кожна людина має дві знаменні дати: день народження і день смерті. Ці дати людині невідомі, але між ними тягнеться життєвий шлях по-якому людина пройшла і лишила свої сліди. А сліди покійного беруть свій початок з молодих років, коли він з Капелею мандрував по Україні й інших республіках Союзу.

Мабуть, немає людини, яка не любить пісні. Але, щоб створити пісню треба мати дар Божий та талант пережити радість і смуток народу. Ще в свій час Гоголь ствердив: „Співи для України — все: і поезія, і історія, і батьківська могила. Хто не проникнув в них глибоко, той нічого не довідається..."

Григорій Китастий мав виняткову обдарованість: досконалий бандурист, досвідчений мистецький керівник-диригент, композитор і талановитий учитель, що виховав десятки юних бандуристів. Дякуючи покійникові і його побратимам, ми маємо у вільному світі більше ансамблів юнак бандуристів, як у поневоленій Україні.

У розпалі Другої світової війни, Китастий зумів зібрати рештки кобзарів й створити Капелю ім. Т. Шевченка, яка у важких умовах об'їхала Західню Європу, демонструючи нашу немирну пісню і багатоголосу бандуру. А скільки концертів відспівано в Америці й Канаді? Мільйони людей слухають пісні Капелі записаних на платівках, а народжені на вільній землі вивчають героїчні бої за доби Богдана й Івана. Григорій Китастий був єдиним композитором, що творив музику для бандури. Його пісні мають свій власний почерк проникливий до глибини душі людини. Такі пісні як: „Марш Україна", „Вставай народе", „Пісня про Тютюнника" та „Марш Одуму" на слова І. Багряного — це оспівування вільної боротьби та воління нашого народу.

Капеля Бандуристів - наша гордість

Ukrainian Bandurists Chorus

За ким сумує дзвін

Hryhory Kytasty
conductor of the

Ukrainian
Bandurist Chorus

Диригент Г. Китастий.

Ніяка еміграція інших націй, що опинилась на Заході, не спромоглася створити щось подібне до нашої Капелі, очевидно, тому, що не мала свого Китастого.

Смерть Китастого дошкудливо відчула українська спільнота, а насамперед, осиротіла кобзарська родина. Як завжди 13-го квітня, бандуристи їхали автобусом але без диригента, і не на концерт, а похорон того, що написав музику до заповітного маршу „Вставай народе!"

Заупокойну св. Літургію відправили у церкві св. Андрія Блаженніший Митрополит Метелєв з собою жінки духовенства. У своєму прощальному слові, Владика переказав заслуги покійного в царні рідного мистецтва, зокрема національно-історичного інструмента - нашої бандури.

Під час Служби Божої, ліворуч домовини, в своїх строях стояв склад Капелі, а праворуч почесна варта з молодих кобзарів з бандурами в руках.

Домовину з церкви вийшли наймолодші кобзарі, а до місця вічного спокою домовину несли корифей-бандуристи. Після короткої відправи, прощальне слово виголосили найближчі друзі; голова Капелі П. Гончаренко та диригенти С. Цюра і П. Поташенко.

Із дзвінним жалібним звуком озивався самотній дзвін, співіцаючи, що домовину покійного опускають в сиру землю. Гріб опечатано, і стихійно понеслось: „Чуєш брате мій, товаришу мій..." І фінальні слова стискали спазмом, бо чути: „кру, кру, кру... в чужині помру..."

На поминальну вечерю прибуло декілька сот людей, але приміщення ресторану вмістило лише 300 осіб, решта примушені були повернутися додому.

Було багато промов, що відбивали творчий шлях покійного маестра. З особливим гнємом й жадем промовляли молоді бандуристи, для яких маестро був вчителем, приятелем і батьком.

Від 6-го квітня Капеля існує без диригента. І вже, їдучи автобусом з похорону, розніочався обмін думок про нового керівника. На шасть, є відповідні кваліфіковані кандидати, які зможуть забезпечити існування Капелі та продовжувати вихід юних бандуристів.

Свобода Ол. Зоули

Учитель і пророк Тарас
Боровся і терпів за нас.
То ж бережим, як добрі діти
Його величні заповіті.

Свою Україну любіть,
Любіть її во врем'я люте
За неї Господа моліть!

Т. Шевченко